

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 120.

Položaj v Nemčiji.

Zunanjepolitični položaj Hitlerjeve Nemčije se zadnji čas ni nič izboljšal, celo poslabšal se je. Radi vprašanja Avstrije in Podonavja je prišel Hitler v spor s svojim dosedanjim protektorjem Mussolinijem. Ni pa nikjer dobil enakovrednega nadomestila. Naslon na Anglijo se ni posrečil, kakor je želela nemška diplomacija. V razoroženem vprašanju ni prišlo do sporazuma z Anglijo, kamoli s Francijo. V notranje-političnem oziru hitlerizem ni uspel, da bi obvladal naraščajoče poteškoče.

Gospodarske prilike.

Hitlerizem se kaj rad baha — in to bahanje z radostjo objavljajo hitlerjevski listi v naši državi —, češ, da je v vprašanju delovne oskrbe dosegel velike uspehe. Število brezposelnih je do januarja 1934 res padlo, ako se sme verjeti uradnim poročilom, od 6 milijonov na 3,772.000. Ker je izvoz nemškega blaga kljub vsem nemškim naporom padel tako, da je vsled tega vsaj pol milijona delavcev izgubilo delo, je znižanje števila brezposelnih treba staviti na račun izboljšane notranjega trga. Da vsi hitlerjevski poskusi o povečanju nemškega izvoza ne rodijo zaželjenega sadu, dokazuje Poljska, kjer se kljub nenapadali pogodbi z Nemčijo še vedno širi bojkot nemškega blaga. Kar se pa tiče notranjega nemškega trga, se je najbolj poživila tekstilna industrija. V Nemčiji se sedaj izdelujejo v ogromnih količinah razne uniforme. Uniformirani so hitlerjevski napadalni in bojni oddelki. Uniforme dobi »Hitlerjeva mladina«, koje vrste od dne do dne rastejo. Uniforme, in sicer nedeljske, dobijo delavci. Kmalu bo v Nemčiji vse uniformirano. Tako se množi zaposlenost in zaslužek tekstilne industrije. Vlada je tudi vpeljala podporno akcijo za mlade pare, ki sklenejo zakonsko zvezo. Pri tej priliki dobijo bone, s katerimi si nabavijo vse potrebno za domače gospodarstvo. Zadnji čas je 250 tisoč mladih poročencev dobilo takšno podporo do svote 1000 mark v bonih. Kajpada so dobili take podpore sami hitlerjevci, nekdanji pristaši drugih strank pa ne. Izboljšanje notranjega trga z vzporedno padajočim izvozom v inozemstvo ima tudi ta nedostatek, da mora Nemčija uvažati vedno več surovin. Povečani uvoz proti padajočemu izvozu pa slabo vpliva na nemško valuto, ki se bori z velikanskimi težavami.

Borba proti katolicizmu.

Še večja nevarnost preti hitlerizmu od katoliške cerkve, zoper katero pripravlja takozvani kulturni boj. Da se je ta pravzaprav že začel, spričuje velikonočno pismo papeža Pija XI. nemški katoliški mladini. V tem pismu hvali sv. Oče odločno versko prepričanje mladine in njenih organizacij, ki se tako pogumno zoperstavljajo raznim vabljivim ponudbam; odnosno s silo delujoči propagandi za novo življenjsko prepričanje, ki vodi proč od Kristusa v poganstvo. Kljub temu je ostala mladina zvesta prisegi Kristusu in njegovi cerkvi. Mi poznamo, tako zaključuje sv. Oče svoje pismo, položaj katoliške mladine v Nemčiji. Naj vedo vaši sorodniki, da je vaša stvar tudi naša stvar.

Nemški vladi je to pismo jako neugodno, ker se sv. Oče popolnoma istoveti z nemškimi katoličani v njihovi borbi zoper narodni socializem ter jih v tem boju podpira in ohrabljuje. Tako tolmačijo to pismo veliki inozemski listi, n. pr. veliki londonski list »Times«, ki piše, da je to pismo znak pripravljenosti nemških katoličanov za

kulturni boj, ki preti, da kmalu izbruhne z vso silo. Krivda je na strani nemške vlade, ki noče izvrševati določbe v konkordatu (pogodbi med papežem in Nemčijo) o obstoju in varstvu katoliških mladinskih organizacij. Katoličani zahtevajo, kakor je sporočil znani münchenski nadškof kardinal dr. Faulhaber bavarskemu notranjemu ministru Wagnerju, za svoje verske, prosvetne in vzgojne organizacije nemoteno možnost obstoja in delovanja. Ne morejo se tudi odpovedati vzgojnemu športu, to je, pravici, da katoliška društva vprizarjajo igre, da prepevajo, da telovadijo, da delajo izlete, da se vadijo v smučarstvu, ker je čisto notranja vzgoja brez zunanjih oblik nesmisel. Zahtevajo tudi pravico, da smejo svojim društvom dati lastno uniformo, ker skupna uniforma vpliva vzgojno, saj se odstranijo soc. razlike. Nemška vlada, zlasti podrejeni prvaki hitlerjevske stranke, pa pritiskajo na Hitlerja, naj odbije zahteve katoliških škofov ter se polasti vse nemške mladine, češ, da ima samo država pravico vzgajati mladi rod. Nad Nemčijo se torej zbirajo črni oblaki kulturnega boja, ki bo škodoval ne katoliški cerkvi, marveč nemški državi.

*

Sveta vrata zazidana. V 4 velikih bazilikah v Rimu so takozvana sveta vrata, ki so celo sveto leto odprta. Ob začetku svetega leta se odprejo, ob koncu se zopet zazidajo. V cerkvi sv. Petra izvrši to sam sv. Oče, v ostalih bazilikah pa kardinali. Preden so se sveta vrata na velikonočni pondeljek zazidala, je Rim doživel zadnji dan menda največje slovesnosti, ki se je vršila v svetem letu: proglasitev don Boska za svetnika na velikonočno nedeljo. Za ta dan je v Rim pripeljalo več ko 60 romarskih vlakov častilce velikega mladinskega apostola don Boska iz vseh delov sveta. Tudi Slovenci smo bili v lepem številu zastopani. Poleg romarjev iz vseh držav Evrope so tudi prišli zastopniki Amerike, Egipta, Palestine, Indije itd. Po tem vrhuncu je prišel na velikonočni pondeljek slovesni zaključek svetega leta. Sv. Očeta so po starem običaju prinesli na nosilnici v cerkev sv. Petra. Ko je končal slovesno sv. mašo, je šel k takozvanim »svetim vratom«, kjer je že čakal sklad opeke. Sv. Oče je vzel prvo opeko ter

jo položil na prag vrat. Za njim so kardinali in drugi cerkveni dostojanstveniki vzeli vsak po eno opeko ter jo položili na prag omenjenih vrat. Med tem so se pele cerkvene pesmi. Delavci so nato zazidali vrata. Vzidali so v ta vrata veliko spominsko svetinjo. Nato je papež zopet šel v cerkev, kjer je zapel »Te Deum« ter končno podelil zbrani množici svoj blagoslov. Tako so se sveta vrata zaprla ter bodo ostala zaprta 16 let. Odprla se še le bodo za novo sveto leto na velikonočno soboto leta 1950. Kdo jih bo takrat odprl? Kakšne bodo takrat razmere na svetu? Nas katoličane tolaži in okreplja Gospodovo jamstvo, izraženo v znani obljubi, da katoliške cerkve ne bodo premagala niti peklena vrata.

Slovenci pri sv. Očetu. O Veliki noči je poromalo v Rim 170 Slovencev, da se udeležijo proglašenja Don Boska za svetnika in sklepa svetega leta. Slovencem se je pridružilo 18 hrvatskih romarjev. Slovence in Hrvate je sveti Oče sprejel v posebni avdienci na velikonočni pondeljek ob pol sedmih zvečer. Sv. Oče je dal vsakemu romarju poljubiti papeški prstan s svetinjami. Medtem so salezijanski bogoslovci ves čas prepevali slovenske Marijine in velikonočne pesmi. V nagovoru, ki ga

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani **PLANINKA ČAJ BAHOVEC**. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka M. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 76
od 5. 11. 1932

je imel na Slovence, je sv. Oče poudaril svoje veselje, da jih vidi zbrane okoli sebe. Pohvalil je njihovo versko vneto in ljubezen do skupnega Očeta vseh kristjanov. Opominjal jih je, naj porabijo sadove odpuščenja in odrešenja, ki naj se kažejo v svetem, krščanskem življenju, v tistem nadnaravnem življenju, za katero je prišel na zemljo Kristus, da ga v obilici imamo. Vi, preljubi sinovi in hčere, to vzvišeno življenje v svojih dušah že gojite, saj ste dobri otroci sv. cerkve, dobri kristjani, kako pa bi bili sicer prišli k očetu, če bi ne bili dobri otroci. Končno je sveti Oče podelil navzočim svoj blagoslov, s katerim je blagoslovil tudi družine, starše, otroke, bolnike, duhovnike, škofo in vse tiste, ki sodelujejo pri Katoliški akciji.

Slovenske usmiljenke v misijonih.

Sv. Vincenc Pavelski je v zvezi z Lučiviko Marijak, katero je Pij XI. letos 11. marca proglašil za svetnico, ustanovil družbo usmiljenih sester, ali, kakor se po svojem namenu in delovanju imenujejo, hčera krščanske ljubezni. Udejstvovanje te ljubezni se deli v tri velike veje: 1. strežba bolnikov, 2. skrb za sirote in zapuščene, 3. pouk krščanskega nauka in drugega znanja. Na misijonjski poklic usmiljenk je že mislil ter izvršil potrebne predpriprave sam sv. Vincenc. Ni pa doživel, da bi šle sestre v misijon. To se je zgodilo pozneje. Danes pa je družba usmiljenih sester raztegnila svojo dejavno ljubezen skoro po vsem misijonjskem svetu. Tudi slovenske usmiljenke se udeležujejo z veliko vneto in požrtvovalnostjo in tudi z obilnim uspehom v raznih pokrajinah misijonjskega sveta. Lansko leto so odšle, kakor smo že poročali po »Katoliških misijonih«, v poganske misijone tri slovenske usmiljenke. Na Japonskem (Fukuoka) deluje sestra Alojzija Zupančič, rojena 9. junija 1903 v Lokah pri Sv. Juriju ob Taboru. Z njo je šla lani v misijone sestra Jožefa Jančar, r. 19. decembra 1900 v Št. Jerneju na Dolenjskem, ki ima svoj delokrog v Šanghaju na Kitajskem. Tretja, ki je šla lani v misijone, je s. Ana Rešetič, r. 26. apr. 1894 v Št. Jerneju na Dolenjskem, in sicer deluje na otoku Madagaskar (v Indijskem oceanu, vzhodno od južne Afrike). V provinciji Siriji delujejo: s. Marija Zupančič, sestra zgoraj imenovane, r. 1. VIII. 1886, deluje v Kairu v Egiptu. Alojzija Rolla, r. 25. I. 1892 v Mariboru, deluje v Aleksandriji (v Egiptu ob morju). Alojzija Gajšek, r. 4. V. 1891 v Št. Juriju ob južni žel., deluje sedaj v Port Saidu (v severnem Egiptu ob morju). V provinciji Turčija delujejo v Carigradu naslednje sestre: Terezija Fras, r. 17. X. 1894 v Rogoznici pri Ptuj; Katarina Kac, r. 21. IV. 1893

pri Sv. Martinu pri Slovenjgradcu; Alojzija Jančič, r. 1. VI. 1890 pri Sv. Petru na Medvedjem selu; Ivana Šušteršič, r. 28. V. 1887 v Črni vasi na Kranjskem; prednica s. Alice Montecuccoli, r. 30. V. 1874 v gradu Gorica blizu Sv. Pavla v Savinjski dolini. V šoli sv. Jurija v Carigradu se udeležujejo: Katarina Ovsinek, r. 8. XI. 1859 pri Sv. Mihaelu na Štajerskem; Alojzija Prinčič, r. 18. XI. 1881 v Istri; Marija Makovec, r. 6. VIII. 1904 v Motovilcih pri Gornji Lendavi. V bolnici sv. Jurija v Carigradu je polovica Slovenk: prednica s. Terezija Fijavž, r. 25. IV. 1869 v Skomarju pri Konjicah, Jožefa Sporer, r. v Dogošah pri Mariboru 10. III. 1879; Antonija Dušak, r. 12. V. 1887 v Moravski gori pri Litiji; Marija Tomelj, r. 25. III. 1883 v Zagradcu; Ivana Gabrovšek, r. 25. III. 1892 v Horjulu; Alojzija Zakšek, r. 8. VIII. 1887 v Pokleku na Štajerskem; Karolina Simončič, r. 19. IX. 1889 v Radečah; Marija Petelinšek, r. 29. VI. 1893 v Kolačnem pri Poljčanah; Frančiška Hribernik, r. 2. III. 1901 v Škedenju pri Konjicah; Elizabeta Brodnjak, r. 30. X. 1900 v Hodošah pri Hajdini; Ana Pribožič, r. 28. V. 1900 v Rajhenburgu, deluje v Bebeku, severno od Carigrada. Nadalje delujejo: Jozefina Golob, r. 6. V. 1881 v Št. Rupertu na Dolenjskem, v Smirni (v Mali Aziji); Elizabeta Nareks, r. 17. XI. 1866 v Zavrhu na Štajerskem, v Santorinu (na otoku južnovzhodno od Grčije); Marija Primožič, r. v Bistri pri Vrhniki 26. II. 1876, in Jozefina Štefulja, r. 13. IX. 1883 v Prapročah, pa delujeta v Bitolju (na jugu naše države). Argentino

(v južni Ameriki) si je izbralo za področje svojega udejstvovanja ljubezni do bližnjega 10 slovenskih usmiljenk in sicer: Angela Ponikvar, r. 7. V. 1882 v Blokah pri Rakeku; Ivana Horvat, r. 31. VIII. 1888 v Polzeli; Mar. Zdauc, r. 30. V. 1896 v Žetalah; Ana Petrič, r. 10. VII. 1895 v Slovenjgradcu; Ivana Gabrovšek, r. 8. VI. 1898 v Horjulu; Marija Klančar, r. 29. X. v Blokah pri Rakeku; Julijana Federuci, r. 18. V. 1896 v Ročinju pri Gorici; Marija Svetlin, r. 25. V. 1899 v Dobu pri Kamniku; Marija Zajšek, r. 2. III. 1901 v Hodošah pri Hajdini; Ana Kristanec, r. 16. VII. 1905 v Cerkljah na Gorenjskem. Skupno torej deluje 40 slovenskih usmiljenk v misijonih ali misijonem podobnih pokrajinah. Prav lepo število, ako pomislimo, da je jugoslovanska provinca usmiljenk še jako mlada ter se je njen razvoj še le začel.

Dom duhovnih vaj pri Sv. Jožefu nad Celjem.

Tridnevne oddeljene duhovne vaje se bodo vršile: za dekleta: začetek v torek dne 17. aprila ob šestih zvečer; za dekleta: začetek v torek dne 1. maja ob šestih zvečer; za dekleta: začetek v soboto dne 12. maja ob šestih zvečer; za dekleta: začetek v soboto dne 2. julija ob šestih zvečer; za žene: začetek v soboto dne 23. junija ob šestih zvečer. Vsak tečaj traja tri polne dni, h katerim se ne vsteje začetni dan zvečer ter se konča zjutraj ob šestih po dokončanih treh polnih dneh. Vzdrževalnina za ves čas je 75 Din. Tečaj za mesec po juniju se bodo še pravočasno naznanili.

Danes ali jutri Vam pride prav tole obvestilo: Kdor išče vajenca za trgovino ali obrt, kdor bi sprejel iz usmiljenja kakega siromašnega otroka v začasno oskrbo ali za svojega, kdor išče pastirja ali pestunjo, ali nudi kakršnokoli nameščenje za moške ali ženske, za daljšo ali krajšo dobo, kakor tudi vsakdo, ki si v svoji težavi sam ne more ali ne zna pomagati in vsakdo, ki je pripravljen ob prostem času delovati za »božji lon« (po navodilih društva) bodisi v mestu ali na deželi, v korist trpečega bližnjega, naj sporoči po dopisnici svoj naslov na: Dobrodelno društvo »Varstvo« v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

Predsednik narodne vlade †

Po daljšem bolehanju je umrl dne 6. aprila v Zagrebu prvi predsednik slovenske poprevratne narodne vlade, g. dr. Janko Brejc.

Pokojni se je rodil dne 18. nov. 1869 na Brezjah pri Trziču. Gimnazijo je končal v Celovcu, pravne nauke na Dunaju. Leta 1901 je bil izvoljen kot član katoliške narodne stranke v kranjski deželni zbor. Po dveh letih se je preselil iz Ljubljane v Celovec, kjer je postal predsednik Katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem. Navdušeno, požrtvovalno in neustrašeno se je boril v predvojnih letih za pravice koroških Slovencev. Koroškim Nemcem je bil seveda trn v peti in je moral pred njimi pobegniti po zlomu v Ljubljano, kjer je postal predsednik prve narodne vla-

de in je bil kot tak na odločilnem mestu do dne 24. decembra 1920. V dobo Brejčevega vladanja Slovenije padejo težavni časi po prevratu, ko je bilo treba vse na novo ustvariti in obenem se boriti za naše meje na vseh koncih ter krajih proti Italijanom na jugu in napram Nemcem na severu. Dr. Brejc je zastavil vse svoje moči, da je otel Slovincem, kar in kolikor se je dalo.

Zadnja leta se je nekoč tolikanj politično delavni gospod umaknil iz javnosti in je živel radi bolehnosti za svojo družino.

Pokojni g. dr. Brejc je bil zelo nadarjen, prepričan katoličan, navdušen Slovenec in požrtvovalen delavec za milo mu slovensko domovino. Enemu največjih slovenskih sinov ohranimo časten in hvaležen spomin!

NOVICE

VSEM CENJENIM NAROČNIKOM, katerim smo zadnjič priložili položnice in še niso poravnali naročnine, bomo s prihodnjo številko ustavili list. Tudi naročnike, ki so prosili za potrpljenje, prosimo, da kmalu obnovijo naročnino, ker drugače bi jim morali ustaviti list. »Slovenski gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din in za četrto leta 9 Din. — Uprava.

Osebnosti.

Novo mašo je obhajal pri Sv. Urbanu pri Ptujju na velikonočni ponedeljek ptujski rojak g. Stanko Horvat z Mestnega vrha. Bogoslovne nauke je dovršil v barski škofiji, kjer je tudi prejel mašniško posvečenje.

Še dva novomašnika. V Ptujju je primiciral v nedeljo dne 8. aprila p. Met. Turnšek, ptujski rojak in cistercijanec iz Stične. V nedeljo dne 15. aprila bo pel novo mašo pri Sv. Marku niže Ptujja p. Inocene Kunčnik, markovski domačin in ptujski minorit.

Smrt priljubljenega frančiškanskega brata. Na Trsatu je umrl tamošnji dolgoletni organist in frančiškanski brat Filip Oštir. Rojen je bil leta 1871 v Škalah pri Velenju in je stopil v frančiškanski samostan v Nazarju l. 1894. Slovenski romarji, ki tako radi romajo k Mariji na Trsat, bodo dobrega ter tolikanj postrežljivega brata težko pogrešali. Ostani mu ohranjen hvaležen spomin!

Nesreče.

SEDEM POSESTNIKOV — SEDEM POGORELCEV.

V noči od 2. na 3. april je zadela požarna šiba vas Markovci ob Dravi, kakih 6 km od Ptujja. Ogenj je izbruhnil okrog 9. ure zvečer, ko se je bila odpravila večina prebivalcev k počitku. Goreti je začelo v seniku posestnika Antona Zemeriča. S tega poslopja je preskočil ogenj na stanovanjsko hišo omenjenega, nato pa na hiše in na gospodarska poslopja: Jožefa Kostanjevca, Janeza Lubeja, Martina Forstneriča, Franca Majcenoviča, Marije Obrana in Antona Kukovca. Naštetim je uničil ogenj vse do golega življenja. Rešili so samo obleko, katero so imeli reveži na sebi. Požar je uničil 8 krav, 14 svinj in mnogo perutnine. Antonu Zemeriču je zgorelo 5000 Din, katere je hranil in imel pripravljene za popravilo hiše. Radi vetra se je širil ogenj s tako naglico, da je bil tudi trud vrlih gasilcev brez pravega uspeha. Pogorelec Janez Lubej in njegova žena sta se še povrh nevarno opekla, ko sta hotela oteti iz goreče hiše vsaj nekaj. Vsega pomilovanja vredni pogorelci so bili zavarovani le za neznatne svote. Obilna pomoč je nujno potrebna. Ogenj je gotovo podtaknila peklenško zlobna požigalčeva roka. Nesrečne pogorelce priporočamo usmiljenim srcem!

Majhna prehlajenja, ki jih dobite pri Vašem dnevnem delu na prostem, lahko povzročajo različne bolezni. Vzemite tedaj že po prvih znakih svetovnoznane **ASPIRIN** tablete z Bayerjevim križem

V. z. »JUGOFA« k. d., Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registr. dod. S. br. 437. od 10. 4. 1934.

Kar tri požari v mariborski okolici za velikonočne praznike. Na Stari gori pri posestniku Kocbeku je uničil ogenj leseno drvarnico in močno poškodoval motorno kolo. Škoda znaša 12.000 Din. — V Jančevem vrhu je zgorela na viničariji posestnika Vurcingerja streha in leseni del stavbe. Škoda 28.000 Din. — V sosedni občini je upepelil ogenj streho na hiši in na gospodarskem poslopju posestnice Marije Herič. Škoda nad 20.000 Din.

Komaj so jih oteli strašne smrti. — Krog 9. ure zvečer se je pojavil ogenj pri posestniku Francu Slani v Murščaku pri Radencih. Ob izbruhu ognja so vsi trdno spali. Prvi se je vzdramil vsled močnega svita in prasketanja hišni gospodar. Ko se je prebudil gospodar, je bil hlev povsem v objemu ognja in plameni so tako ogrožali hišo, da domači niso mogli uteči pri vratih. Zatekli so se v klet, odkoder so jim pomagali na prosto sosedje. Razven hiše, gospodarskega poslopja ter svinjakov je zgorela vsa krma, gospodarsko orodje, svinja in kokoši. Vzrok požara ni znan. Gasilci so preprečili, da se ni ogenj razširil na druge domačije, ki so bile radi bližine v največji nevarnosti.

Smrtna nesreča starejše učiteljice. Dne 5. aprila je padla z balkona III. nadstropja v Mariboru v Tattenbahovi ulici 62letna učiteljica ročnih del Marija Iglar in obležala mrtva. Kako se je zgodila smrtna nesreča kmalu po polnoči, ni znano.

Smrtna nesreča. Jožef Jerčič, železniški delavec v Mariboru, se je po nesreči ubil v gozdu v Bresternici pri Mariboru.

Nesreča pri popravljanju strehe. M. Turk, posestnik iz Apač pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, je pri popravljanju padel s strehe in se poškodoval nevarno po celem telesu.

Huda železniška nesreča. Dne 3. t. m. se je zgodila na železniškem prehodu pri Rodiči blizu Domžal v ljubljanski okolici huda nesreča, ki je zahtevala smrtno človeško žrtev. 64letni Jožef Žnider, posestnik in trgovec s ko-

žami, se je peljal ta dan z vozom preko omenjenega križišča. Radi naletavanja snega mož ni videl vlaka iz Kamnika proti Ljubljani. Lokomotiva je najprej ubila konja in ga vrgla daleč proč. Voznik je držal za vajeti, je pač tudi njega pognal sunek z voza tako nesrečno, da se je ubil.

Nesreča z motornim kolesom. Ivan Smerajc, gostilničar pri Sv. Križu pri Ljubljani, je napravil dne 4. aprila na motornem kolesu s svojim petletnim sinčkom izlet na Trojane. Na povratku mu je privozil nasproti s preklami naložen voz, v katerega je zadel motoklist. Otrok je padel s kolesa brez poškodbe, Smerajcu pa se je zaril kos prekle s tako močjo v telo, da so morali les odžagati in ga pustiti v mesu, dokler mu ga niso izvlekli v Ljubljani na operacijski mizi v bolnici.

Velik požar na Krškem polju. Za velikonočne praznike je upepelil v vasi Brege pri Krškem požar trem posestnikom gospodarska poslopja. Začelo je goreti na seniku pri posestnici Uršuli Strgar. Janezu Barbiču je pogorel kozolec s hramom, senom in poljskimi pridelki. Posestniku Antonu Kačiču je uničil ogenj šupo, žito, poljsko orodje in lanski pridelek vina. Vsi trije pogorelci so bili le nezadostno zavarovani. Ogenj bi bil uničil celo vas, če bi bil veter, ker je mnogo poslopij kritih s slamo. Pri gašenju so se vrlo izkazale razne gasilske čete.

Ogenj v Krškem. Dne 3. aprila se je iznenada pojavil rdeči petelin pri posestniku Ivanu Stalnerju v Krškem. Radi vetrovnega vremena je bila tudi hiša Franca Nagliča v objemu plamenov. Gasilcem gre zasluga, da so ogenj udušili, sicer bi bila požarna nesreča lahko usodepolna. Škoda je precejšnja in ni krita z zavarovalnino.

Smrtna nesreča admirala. Dne 3. t. m. je strmoglavilo v francosko reko Seino mornariško letalo, v katerem je bil admiral Martin, pilot in opazovalec. Admiral je pri padcu smrtno ponorečel, njegova spremljevalca sta pa ostala neranjena.

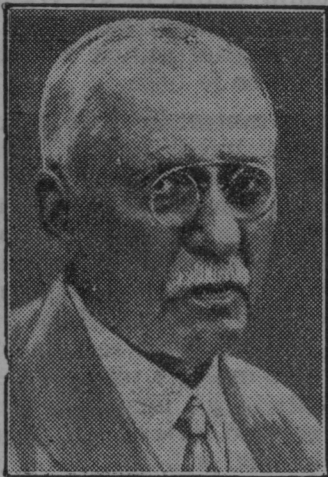
Razne novice.

Velikonočno streljanje in mariborska okolica. Po velikonočnih praznikih je imela mariborska bolnica vsako leto veliko opravka z neprevidnimi strelci, ki so se zatekli po zdravniško pomoč iz bližnje ter daljne okolice Maribora. Letos se zdravijo v mariborski bolnici le 4 lažje žrtve velikonočnega streljanja. Kriza je gotovo prešla tudi na polje smodnika in karbida.

Dva gozdna požara. Dne 4. aprila se je vnel v Celju na Miklavževem hribu iz nepojasnjenega vzroka del gozda, ki je last trgovca Ozvatiča in tovarnarja Westena. Gozd je gorel že v plamenih, ko so se lotili gasilci dela in jim je uspela omejitev ter udušenje. Dne 5. aprila dopoldne je nastal večji gozdni požar na Rožniku pri Ljubljani. Goreti je pričelo v Čadovem gozdu, a je preskočil ogenj tudi na mestno hosto. Gasilci so preprečili večjo nesrečo ter škodo.

Romanje na Trsat o Binkoštih. Prijave in vplačila se sprejemajo še do 25. aprila.

Že zopet neznana morska pošast. V Port Saidu (ob severni obali Egipta)

Samuel Insull, najnovejši in največji ameriški goljuf, se skriva pred roko pravice po Evropi.

Francoski ministrski predsednik Doumergue posluša igranje svoje žene.

je zadel egiptovski ribič v bližini pristanišča na ogromno truplo neznane živali, ki jo je morje naplavilo na nabrežje. Truplo pošasti tehta 15 ton in meri v dolžino 15 metrov. Obseg pošasti je 3 m, dolžina repa znaša 3.30 m. Pošast je bila v trenutku, ko je ribič naletel na njo, brez škrge, našli pa so jih pozneje in so jih izmerili ter ugotovili, da merijo 2.75 m. Ribič je po najdbi sklical 50 svojih tovarišev, ki so skušali truplo orjaka premakniti z mesta, pa njihov trud je bil zaman. O najdbi so bile takoj obveščene egiptске oblasti, ki so že poslale nekega strokovnjaka v Port Said. Ta je naročil, naj se truplo najprej pokrije s peskom, da ne bo razpadlo. Pošast bodo prepeljali v Kairo.

Velika izbira manufakturnega blaga v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15. Naši kupci dobe koledar »Slovenskega gospodarja«.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerne. Vodja primarij dr. Černič. 867

Na Francoskem je običaj, da gredo žene na roboto, če mož ne more plačati občinskih davkov.

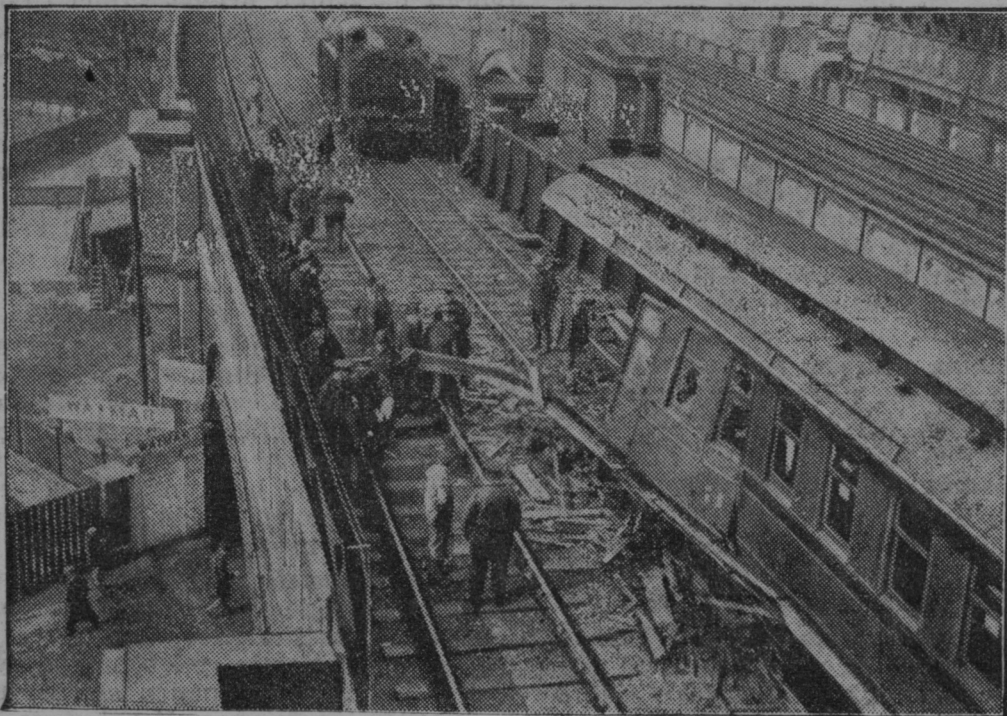
Da je v moderni medicini za vsako bolezen primerno zdravilo, je splošno znano. Da se z Aspirin-tabletami hitro in gotovo ozdravijo prehladi v glavi in zobobol, lahko vsakdo potrdi, ki je samo enkrat uporabil Aspirin tablete.

Obžalovanja vredni slučaji.

Čuden samomorilec. Na pokopališču v Selnici ob Dravi so našli za kravato obešenega na jablani neznanca. Vse domneva, da bo samomorilec iz Maribora.

Obešeno so našli v Mestnem vrhu pri Ptujju 32letno Marijo Pongračič, mater dveh otrok. Pongračičeva je storila obupno dejanje radi boleznin in velike bede.

Hitro so ga prijeli. Na Bregu pri Ptujju je bila ukradena iz pisalne mize g. Gvidonu Hegenwartu zlata verižica in prstan v skupni vrednosti 1400 Din. Orožniki so zaprli radi tatvine 22letnega hlapca Antona Serdinšeka, ki je dejanje priznal.

Železniška nesreča pri angleškem mestu Nottingham je zahtevala za velikonočne praznike 50 ranjenih.

Krvavo dejanje pred sodiščem. Lani dne 22. decembra so našli ubitega v svoji koči ob poti iz Svetinj proti Jeruzalemu 65letnega Antona Balažiča. Radi krvavega dejanja, katerega sta tudi priznala, sta se zagovarjala dne 6. t. m. pred mariborskim sodiščem brata Janez in Anton Bohinc, oba viničarja in sicer prvi iz Cyena, drugi od Male Nedelje. Janez Bohinc je bil obsojen na 20 let, Anton na 15 let ječe.

Vlom v občinsko pisarno. V noči na 4. aprila je bilo vlomljeno na Senovem pri Rajhenburgu v občinsko pisarno. Vlomilci so odnesli 120 Din kovanega drobiža, kolekov za 130 Din in občinsko štampljko.

Prostovoljno v smrti. V hlevu so našli obešenega v Šmartnem pod Šmarno goro na Kranjskem 59letnega Govekarja. Niti na kmetih ni dobil dela, živel je sam v bajti v pomanjkanju in si je iz obupa nad bedo končal sam svoje življenje.

Cerkveni vlom. Na Viču pri Ljubljani je bilo za velikonočne praznike vlomljeno v pokopališko cerkev. Lopov je odnesel monštranco, kelih, črno pregrinjalo, en mašni plašč, mašno srajco, 12 sveč in nabiralnik, katerega je razbil zunaj na pokopališču. Vlomilec je prišel v cerkev s pokopališča. Ker so bili deli svetih posod brez posebne vrednosti, jih je razmetal po grobeh in jih skrtil med ciprese. Policija je posnela prstne odtise in upa na izsleditev cerkvenega roparja.

Vlom v trgovino. V noči od 4. na 5. aprila je bilo v Ljubljani vlomljeno na Dunajski cesti v trgovino Vrtačnik in je vlomilec odnesel 6000 Din.

*

Razno iz Prekmurja.

Dolnja Lendava. Na veliki petek nas je iznenadila novica, da je zapustil Dolnjo Lendavo g. France Satler, odvetniški koncipijent pri g. dr. Strasserju. G. Satler je bil pri nas skoraj eno celo leto in je vsled svoje domačnosti postal priljubljen po vsej okolici. Rad

je drugemu pomagal, če mu je le bilo mogoče. Obenem je bil agilen in mu je napredek Prekmurja, to je onega dela naše domovine, ki je dolga stoletja roboval tujcu in katerega po krivici nekateri gospodje, ki ga ne poznajo, imenujejo slovensko Sibirijo, zelo pri srcu. G. France je nerad zapustil Lendavo. Šel je začasno na svoj dom k Sv. Barbari v Slov. goricah, kjer čaka na novo službeno mesto. Želimo mu, da bi kmalu dobil zaposlitev in da bi še včasih prišel med nas, ki ga bomo pogrešali.

Dolnja Lendava. Pred dnevi je bil zaposlen, in sicer je dobil službeno mesto na tukajšnji davčni upravi g. Ludovik Rapoša, abiturient II. realne gimnazije v Ljubljani. G. Rapoša je prosil za sprejem v beograjsko saobračajno šolo, a njegova prošnja je bila neugodno rešena. Tako je bil brez službe. Ostalo mu je upanje na kako zaposlitev. In res, to je po

dolgih sedmih mesecih dočakal. V teh mesecih čakanja pa ni počival, temveč s poučevanjem drugih si je služil denar za skorjo grenkega kruha. Želimo mu, da se na tem mestu, v bližini rojstne hišice in dragih domačih dobro počuti!

Turnišče. Pri nas so lepi in topli pomladanski dnevi. To pričajo številne cvetke po travnikih, zlasti pa to, da so prišle z južnih krajev lastovke in dolgonoge štorke, ki s svojim petjem kle-kle-kle razveseljujejo vsi trg. Gotovo se jim pri nas dobro godi, kajti svoje domove imajo kar na štirih dimnikih, od katerih je najstarejši dom na Maršovem dimniku.

Dobrovnik. Dolgo se je vlekla borba za slovensko pridigo in končno smo le dosegli, da smo božjo besedo slišali tudi v slovenskem jeziku. Saj pravijo, da zmaga le oni, ki yztraja do konca.

Don Boskova mati kot vzgojiteljica.

Na velikonočno nedeljo je papež Pij XI. proglasil Don Boska, ustanovitelja salezijanskega reda, za svetnika. V teh dneh je bilo ime velikega mladinskega apostola in največjega vzgojitelja modernega časa v ustih katoličanov širom katoliškega sveta. Zanimanje pa je tudi vzbudila obitelj, ki je vzgojila tega vzornega mladinskega vzgojitelja. Je zgodovinsko dejstvo, da so veliki in sveti možje imeli velike in svete matere. Spomnim samo na sveto Moniko, mater največjega cerkvenega učenika, sv. Avguština. Ali je Boskova mati morala tako v solzah moliti za svojega sina, kakor mati sv. Avguština? To ni bilo potrebno, ker je Janez Bosko po potih žive vere hodil v kreposti od detinskih let. In vendar je Boskova mati globoko in odločilno vplivala na svojega sina, v čigar mlado

dušo je vcepila tiste plemenite lastnosti, ki so Boska storile svetnika. Ker je Boskov oče umrl, ko je bil Janez še mladoleten deček, je mati Marjeta morala prevzeti tudi očetovo ulogo pri gmotni skrbi za otroke in njih vzgoji. Bila je preprosta kmetica, pa do zadnjega vlakenca svojega srca vdana Bogu, čigar milosti je široko odpirala svojo dušo. Na njej in v njej se je udejstvila stara, preizkušena resnica: Čim bolj kdo druge poučuje v pravem krščanstvu, tem bolj sam raste v krščanstvu. Boskova mati je pri svojem sinu gledala predvsem na to, kar je dika mladine: na krepost. S porastjo sinove krepostnosti je vzporedno rastla tudi krepost matere. Njeno ljubeznivo ravnanje z otroki je položilo podlago oni čudoviti ljubeznivosti, s katero je pozneje nastopal don Bosko napram vsem, tudi najbolj zapuščenim in pokvarjenim mladincem. Kot pametna mati je dobro vedela, da potrebuje mladi duh razvedrila, in zato je svojim otrokom omogočevala vesele in poštene igre. Veliko je k Bogu molila v zadevi poklica svojih otrok, zlasti sina Janeza. Preden se je odločil za stan in poklic, mu je rekla: »Ako bi tvoje

Ločitev zakona v izredni starosti.

V Detroitu v Združenih državah Severne Amerike se je pustil ločiti 83letni John Morrow od svoje 75letne žene. Do ločitve je prišlo radi tega, ker se ni vrnila žena eno celo noč domov in tudi ni hotela povedati, kje je bila.

Čudno dovoljenje.

Od pamtveka je bilo te dni prvič dovoljeno zasebniku, da bo izvršil smrtno kazen sam na treh zločincih. Parlament severoameriške države Missisipi je sklenil, da se postavi Clyde Collins za rablja, ki lahko lastnoročno obesi tri na

Januš Golec:

14. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska poveč po zgodovinskih virih.

Pri pogledu na pesjanski obisk so sicer prilezli tržani na odpor, a videč, da so sami mnogo preslabi, so zbežali na Kamenščak in na druge bližnje hribe ter se tamkaj poskrili.

Kruci so se najbrž sami čudili, kako da jim je padel Ljutomer brez boja kot zrelo jabolko v tolvajske roke. Koj po pobežu tržanov so se uživali v položaj ter se lotili vajenega dela.

Če kedaj, je občutil Ljutomer ob priliki tega obiska, kaj je madžarsko gorjel Tolpa divjakov je uganjala po trgu nezaslišane zločine. Predvsem so udrli v vsako hišo. Ni jim zadostovalo, da so jo izropali, kar se je sploh dalo odnesti, ne, posadili so vsaki še rdečega petelina na streho. Pohlepa po opustošenju jim ni utešilo uničenje imetja zasebnikov, spravili so se tudi nad cerkev sv. Janeza Krstnika. Po vlamu v hram božji so pobrali predvsem vse, kar je posedalo količkaj premično vrednost. Po oropanih

dragocenostih so planili kakor obsedenci nad oltarje in svete podobe. Eden se je izpozabil v neugnani posurovelosti tako daleč, da je odsekal Marijinemu kipu na stranskem oltarju glavo. Vdrli so tudi v tabernakelj, kjer jih je mikal svetli ciborij, iz katerega so izsuli posvečene hostije na oltar. Najsvetejšega se niso lotili s še večjo oskrumbo. Kar je bilo v svetišču za roparje brez vrednosti, so zdrobili na drobne kose, znosili na kupe in sežgali. V popolnoma izpraznjeno in onečaščeno cerkev so postavili svoja kljuseta.

Videč po glavnem oltarju raztresene sv. hostije, so začeli stikati za duhovniki. Našli so skritega kaplana Mateja Kosa in nekega ormoškega frančiškana, ki se je mudil slučajno v Ljutomeru na pomoči. Oba svečenika so prignali v Janezovo cerkev in jima zapovedali, da sta morala povziti vse hostije, kar sta storila radevolje, da ni trpelo Rešnje Telo še gršega onečaščenja.

Da niso prizanesli Kruci v Ljutomeru župnišču in imetju tamošnje duhovščine, je pač umevno samo po sebi. Takratni g. župnik Matija Wiser se je skrtil ob napadu v pivnico ali klet, kjer ga niso našli, dasi so pretaknili za njim vse kote. Ker si niso mogli

stremljenje šlo za premoženjem, vedi, da moja noga ne bo nikdar prestopila praga tvoje hiše.« Ko se je njen sin odločil za duhovniški stan, mu je razkrila to-le: »Ko sem te rodila, sem te Materi božji izročila. Od tega dne sem stariša vse, kar sem mogla, da sem napolnila tvoje srce z iskrenim češčenjem Marije. Od zdaj bodi ves Marijin, in če ti Bog da čast, da postaneš duhovnik, bodi apostol Marijin.« In don Bosko je bil v resnici goreč častilec Matere božje in vnet njen apostol. Ko je sin-duhovnik se moral izpočetka svojega dela na področju mladinske vzgoje boriti z ogromnimi gmotnimi težavami, ga je mati pri tem z junaško požrtvovalnostjo podpirala. Nekoč se je skoro zrušila pod težavami, ki so se gromadile okoli sina. Don Bosko pa popelje svojo mater pred razpelo, ki je viselo na steni. »Res«, tako je vzkliknila ta plemenita žena s solzami v očeh, »to sem bila pozabila.« Bodi don Boskova mati slovenskim materam zgled in pomoč pri velevažnem delu vzgoje otrok. Blagor slovenskemu narodu, ako bi imel mnogo takih mater!

Sentlenarčani pridejo v Maribor in bodo ponovili igro »Črni križ pri Hrastovcu«. Pridejo v nedeljo dne 15. aprila in bodo igrali to pristno domačo dramo v dvorani Zadruga gospodarske banke na Aleksandrovi cesti 6, ob 20. uri zvečer. — Ker je drama resnično ogledalo pristno naše zgodovine in ker je moralo pri zadnji predstavi oditi mnogo občinstva radi prevelikega navala, prosvetno društvo Zanja iz Št. Lenarta v Slov. goricah uljudno vabi vse prijatelje in znance, naj ne zamudijo zadnje ugodne prilike. Igrali bodo isti igralci, tako da bodo občinstvu nudili mnogo zgodovinskega, dramatičnega in še celo humorističnega užitka.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Na velikonočni pondeljek so naši igralci vprizorili dramo »Slehernik«. Dvorana je bila nabito polna domačinov in sosedov, ki so ginjeni sledili poteku duhovne igre. Vsi igralci so svoje vloge dobro rešili, najbolj pa se je vživel v svojo vlogo igralec »Slehernika« Miha Žižek. Dru-

štvo bojevnikov je s to igro ponovno pokazalo, kako globoko pojmuje svoje prosvetno in vzgojno poslanstvo za duhovni prerod Slovenskih goric.

Sv. Ana v Slov. goricah. V nedeljo dne 15. aprila pride k nam na izlet Društvo bojevnikov od Sv. Benedikta v Slov. goricah. Ob tej priliki bodo vprizorili globoko duhovno igro »Slehernik«, ki je doslej že povsod dosegla najlepše uspehe. Prijatelji resnega prosvetnega dela, pridite pogledati!

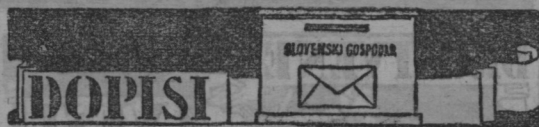
Ljutomer. Naše prosvetno društvo Ljudska čitalnica ima v nedeljo dne 15. t. m. po 8. sv. maši v dvorani Kat. doma svoj redni mesečni sestanek. Posvetili bomo ta sestanek večnemu mestu Rimu in najvažnejši ustanovi katoliške Cerkve, to je papeštvu, v proslavo 12letnice vladanja papeža Pija XI. Govoril bo eden od rimskih romarjev, ki je v svetem letu sam ob-

iskal Rim. Predavanje bodo pojasnjevale ski- optične slike. Vsi člani se tega sestanka prav gotovo udeležite, pa tudi nečlani so prijazno vabljeni!

Ljutomer. Materinsko proslavo bomo imeli v nedeljo dne 22. aprila v dvorani Kat. doma. Spored bo lep. Za predavanje je naprošen nek profesor. Opozarjamo že danes na to važno prireditev.

Št. Andraž pri Velenju. Tukajšnje Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 22. aprila v Društvenem domu pretresljivo žalogravo v osmih slikah »Prokleta«. Začetek točno ob treh popoldne. Vljudno vabljeni vsi od daleč in blizu!

Šmarje pri Jelšah. Cerkveni pevski zbor v Šmarju pri Jelšah priredi v nedeljo dne 15. aprila, ob treh popoldne, v Katoliškem domu koncert narodnih in umetnih pesmi. Pridite!

Javorje pri Črni. Kar smo že dolgo želeli, se je nam letos za veliko noč izpolnilo. Dobili smo za našo župno cerkev orgle, ki jih je izdelal Helmut Janeček, orglarski mojster v Mežici, v splošno zadovoljnost in po nizki ceni. Pred slovesno božjo službo so se blagoslovile in nato zadonele prvokrat v božjo čast in v veselje vseh faranov. Orgle imajo 7 registrov. Vsa čast in priznanje izdelovatelju, ki ga lahko vsestransko priporočamo.

Sv. Peter niže Maribora. Na srebrni gostiji pri Ornikovih v Nebovi so nabrali gosti 120 Din za novo bogoslovnico. Na drugi dvojni srebrni gostiji, ki sta jo obhajala Duh Franc in Knuplež Ježe v svojih družinah, pa se je nabralo za misijone 110 Din. Naj živijo vsi vrli jubilaranti šentpeterski, da bodo čili in kreпки obhajali še zlate jubileje!

Fram. V tednu pred veliko nočjo sta umrli vdova Marija Jekič na Ješenci in Lucija Vihar v Framu. Obe nekaj nad 30 let stari sta dolgo bolehalo na jetiki. Naglo pa je preminul v 84. letu Franc Kodrič, bivši posestnik in dolgoletni cerkveni ključar v Framu. Naj počivajo v miru! — Pohorcem je bila v jeseni ponovno obljubljen nova cesta, ki je zelo po-

trebna, saj občutno trpijo ljudje in živina po sedanjih globokih klancih ter so v nevarnosti, da se na nje udre plaz ali pečina. Toda bojimo se, da bo zopet ostalo vse samo pri obljubi. — Dne 9. aprila sta se poročila Ivan Greif iz Rač in Terezija Šmirmaul iz Frama. Poročil ju je ženinov stric g. Ivan Greif, župnik v Turnišču. Vrlemu paru čestitamo in želimo veliko sreče!

Središče ob Dravi. Pri nas se razmere zelo naglo spreminjajo. Dosedaj smo imeli g. župnika in g. kaplana A. Stakneta, zdaj pa je zadnji vzel slovo in odšel v Ljubno. Kaj smo izgubili z njim, vemo samo mi; kaj nam je bil, bodo vedeli tisti, kamor pride. Naj Bog poplača vsa dobra dela, ki jih je nam storil. Naj božji blagoslov spremlja njegovo nadaljno delovanje!

Polenšak pri Ptujju. Veseli velikonočni prazniki so šli mimo. Lepi so bili in njih slovesnost je še povečalo krasno spomladansko vreme. Pač pa se je poznalo, da je lani lj. Bož obesil ročko na visoki klin. Tečna velikonočna jedila smo pridno zahtevali s »starino«, ob kateri ostanejo ljudje pametni. Denarna kriza, ki nas vse hudo siba, tudi dopisniku »Slov. gospodarja« hudo nagaja. Skoro ne bo imel več za papir in znamke. Zato se letos le po redkoma oglašja. Danes hočem poročati imena tistih, ki so nas že zapustili v tem letu in mirno snivajo tam na njivi božji. — Prvi je

ohladi jeze nad fajmoštrom, so si jo nad njegovim imetjem. Uničili ter ugrabili so mu vse, kar se je dalo odnesti in mu napravili z ropom in z opustošenjem škode za 4351 goldinarjev. Zadeli so pri brskanju na župnikove denarne prihranke in ukradli 300 gld. G. župnik je zvedel v pivnico, kako je ob vse. Iz te ječe je tudi pisal g. dekanu v Radgono, kako gospodarijo Kruci po njegovem stanu.

Ko je bila usiljena župniku v roke beraška palica, je prišel na vrsto kaplan. Matej Kos ni odbežal po končanem zavživanju sv. hostij ali se kam potuhnil. Postavil se je roparjem po robu, ko so stegnili prste po njegovem imetju. Ves njegov odpor je bil zaman. Podlegel je premoči. Še zvezali so ga in odtirali seboj. Pri Razkrižju so ga po prebatinanju napodili nazaj proti Ljutomeru. Ubogi Kos je bil ob vse na prihrankih ter opremi. Njemu povzročena škoda je bila precenjena na 455 gld.

Škoda, katero je trpel Ljutomer pri tem vpadu, je bila za tedanje čase ogromna. Pozneje so jo cenili na 40.234 gld.

Ko so slekli Kruci tržane do nagega, so zdvijali nad kmete. Vasem izven trga se ni godilo nič boljše

nego samemu Ljutomeru. Madžarski plenilci so ugnjali na kmetih, ki niti uteči niso utegnili, grozovitosti ter nasilja, ki se ne dajo niti popisati.

Da ni bil vpad Krucev na Mursko polje za smeh in kratek čas, nam potrjujejo razni zapisniki iz onih groznih dni. Iz teh od rajnega zgodovinarja ter župnika pri Sv. Marku niže Ptujja, g. Slekovca, zbranih seznamov navajamo tukaj le nekaj primerov:

Na Moti so vzeli Kruci 24 konj, več nego 130 goved in 60 svinj. Razen tega še 108 panjev, slanine ter svinjskega mesa za 140 gld., 72 korcev (mernikov ali vaganov) pšenice, moke ter sočivja, 18 štrtinjakov vina, platna, obleke, blazin in razne druge robe za 630 gld., pohištva in vozne opreme za 300 gld. in 141 vozov sena.

Iz Stročje vasi so odgnali 39 konj, 94 goved ter 154 svinj. Odnegli so 41 panjev, slanine, svinjskega mesa in začimbe za 360 gld., moke, sočivja in zrnja 914 korcev, 13 štrtinjakov vina ter jesiha, obleke, platna, vdelenih kož, preje in prediva za 580 gld., vozne sprave, plugov, bran, orodja in pohištva za 630 gld., sena in otave 128 vozov in eno kop škopa.

smrt obsojene zamorce, ki so njegovo hčerko napadli ter posilili. Ko bo Collins izvršil rabeljski posel, mu bo parlament zopet odzvel to izredno pravo. Po mnenju parlamenta je Amerikanec služil omenjeno prednost radi tega, ker je preprečil, da razbesnela množica ni po ameriškem načinu linčala treh črncev.

800 Din za eno besedo.

Eden najboljših ter najbolj znamenitih angleških romanopiscev je Charles Dickens. Od kraja je bil navaden pisar pri advokatu, pozneje je poročal za časopise iz sodnih obravnav in tudi razne krajevne novice. Mnogo

odšel pred večnega Sodnika Matija Majcen iz Zasadov. Bil je svojčas dober mizar. Neozdravljiva naduha ga je položila na mrtvaški oder v starosti 78 let. Njemu je sledila stara ženica Liza Pintarič iz Braclavec. Pljučno vnetje ji je pretrgalo nit življenja v starosti 82 let. V rajske zbor angelov se je preselila nežna dušica Jožefa Kukovec iz Zasadov v starosti 14 dni. Iz šolskih klopi je kruta smrt iztrgala pridno učenko N. Petek v Prerodu v 7. letu. Po enotedenskem bolehanju je podlegla hudi pljučnici v lepi starosti 87 let Marija Vajda iz Strejac. Na cvetno nedeljo zjutraj je zapustila to dolino solz dobra žena in blaga mati, 74letna Marija Šegula na Polenšaku. Na tiho nedeljo je še bila pri dveh sv. mašah, a na Jožefovo zvečer je že bila previdena z zadnjimi tolažili sv. vere. Mirno in boguvdano je prenašala kratko bolezen in huda pljučnica jo je rešila vsega zemeljskega gorja. Zapustila je žalujočega moža in že odrasle otroke, katere je vzgojila vse in strahu božjem. 14 let je bila popolnoma slepa, a nikdar ni izustila žal besede. Vsak dan, tudi v najslabšem vremenu, je bila pri sv. maši in mnogokrat prejela Jezusa v sv. obhajilu. Tudi otroci so morali zahajati pridno k sv. maši in k obhajilni mizi. V hiši se je slišala vedno pobožna molitev in za razvedrilo v trpljenju so se prepevale lepe nabožne in Marijine pesmi. Zato trdno upamo, da zdaj tam pri nebeški Materi in njenem Sinu uživa rajsko plačilo in prosi usmiljenja za nas vse. Vsem tem umrlim naj bo zemljica lahka, njih duše naj uživajo večno veselje. Vsem preostalim žalujočim naše iskreno sožalje!

Ljutomer. Na Moti pri Ljutomeru je umrla Rajhova babica, kakor smo ji navadno pravili. Dočakala je visoko starost 87 let. Bila je skrbna mati, dobra do vseh, najbolj do svojih otrok, katero je skrbno vzgojila. Vsej številni rodbini, ki žaluje za svojo babico, naše sožalje! Ohranimo jo v častnem spominu!

Studenice pri Poljčanah. Zapustil nas je za vedno naš dobri mladenič Tonček Potisk. Rad je hodil k službi božji in prejemal svete zakramente. Zato ga je ljubi Jezus večkrat obiskal v boleznih (jetiki), kateri je podlegel v starosti 31 let. Na veliki petek je nehale biti njegovo srce. Na velikonočno nedeljo je bil prinešen v farno cerkev in od tam v sprevedu

na pokopališče k Sv. Luciji ob jako veliki udeležbi župljanov. Studenički pevci so mu zapeli žalostinko. Rajni naj počiva v miru — preostalim pa naše sožalje!

Sv. Jurij ob južni žel. Človek ne ve, kje ga čaka smrt. Dne 4. t. m. je nesla Ana Žvegler, posestnica v Rifniku, malco v gozd drvarjem. Vsled neprevidnosti drvarjev je priletel v njo z brega hlod ter ji zlomil ključnico in 3 rebre. Bila je še isti dan sprevidena in je nato drugi dan umrla. Ponesrečnica je sestra g. Jožefa Žvegler, znanega vzornega sadjarja in živinorejca v Rifniku. Svetila ji večna luč, preostalim naše sožalje!

Braslovče. Po dvamesečnem popolnem odmoru se je začela zopet smrt bolj pogosto oglašati in je v zadnjih 14 dnevih umrlo kar devet žensk in eden moški in sicer: Dobnik Marija in Novak Marija iz Letuša, Verdovac Pavla iz Gornjih Grč, Brložnik Marija iz Podvrha, Neža Kodre iz Rakovlja, Sevšek Franciska iz trga, Škrubej Leopolda iz Verle vasi in občinska reva iz Malih Braslovč, vse so bile pridne gospodinjne in skrbne matere. Na velikonočni torek pa je umrl Josip Bauer, veletrgovec, v starosti 71 let po daljšem bolehanju. Bil je znan po celi Savinjski dolini kot pošten in soliden trgovec in kupec za hmelj, katerega je tudi on prvega zasadil v Braslovčah. Pogreb je vodil g. župnik iz Sv. Marjete pri Ptuju ob asistenci štirih duhovnikov. Na grobu mu je govoril v slovo g. župnik Šketa in g. Lovšin. — Kakor po vsej Savinjski dolini, tako tudi tukaj vse sadi na novo hmelj, le vreme letos zelo nagaja, da se ne more delati, kot bi hmeljarji radi.

Prevorje. Malokdaj se oglasimo v »Slovenskem gospodarju«, a še takrat z žalostno novico. Na veliki četrtek je izdihnil svojo blago dušo Miha Gril, posestnik v Žegru. Bil je dober krščanski mož, skrben oče svoje mnogoštevilne družine ter dolgo let naročnik »Slovenskega gospodarja«. Njegovo življenje ni bilo posuto s cvetjem, pa je le vztrajal do konca, ne da bi klonil pod težavami. Kako rad je pomagal revežem, zna mnogoteri izmed njih povedati. Bil je 14 let župan, več let občinski odbornik ter delal z vso vnemo in požrtvovalnostjo za blagor svojih občanov. Kruta smrt, ki ne izbira, ga je po trimesečni boleznih pobrala. Kako je bil priljubljen med sosedi in

župljani, je pokazal njegov pogreb. Domači g. župnik se je v kratkih in tolažilnih besedah poslovil od pokojnega. Blagi pokojnik naj počiva v miru! Preostalim naše iskreno sožalje!

Buče. Dne 26. marca je umrla Marija Perc, krščanska žena in dobra mati, spoštovana od vseh, ki so jo poznali. Ko je ležala na mrtvaškem odru, je dopolnila 60. leto svoje starosti. Zapušča moža in osem pridnih otrok. Svetila ji večna luč!

Jurklošter. Segla je smrt v družino Koritnikovo na Gračnici in odpeljala seboj dobro Koritnikovo gospodinjno Marjeto v 76. letu njene starosti. Imela je lep pogreb. Bila je znana daleč okoli kot dobra kuharica. Na mnogih gostijah, ob birmovanju in drugih slovesnih prilikah je goste zadovoljila s prav izborno kuhanimi in pečenimi dobrotami. Bog ji daj v miru počivati! Žalostnemu možu pa izrekamo tem potom naše sožalje!

Dol pri Hrastniku. V petek dne 6. aprila smo spremljali k večnemu počitku vrlega moža stare korenine Jakoba Draksler, po domače: starega Tomca, ki je bil poznan in od vseh spoštovan daleč naokrog, kot vzor poštenega slovenskega in krščanskega kmeta. Ni prostora, da bi tu naštevati njegova dela. Pokojni je bil celo življenje ponižen, skromen in delaven kmetič, ki se ni nikjer silil naprej, razen pri delu za čast božjo in pri izkazovanju del usmiljenja svojemu bližnjemu. Ob grobu smo se šele zavedli, koliko hvaležnosti mu dolgujemo. Pokojni je bil med najvnetejšimi nabiralci in desna roka takratnemu župniku č. g. Vetrniku, ko se je gradila naša župna cerkev; on je zbiral in organiziral vsa romanja, odkar pomnimo; on je spremil k večnemu pokoju tisoče faranov in znal z v srce segajočo besedo tolažiti preostale. Z njegovo smrtjo je vsa župnija prizadeta in vsi za njim žalujemo.

Pišce. Velikonočni prazniki so za nami. Lepi so bili, ker nam je Bog dal lepo vreme. Prinesli so nam pa za pisanko na šolo v Globokem novo učno moč v osebi učitelja g. Slabe Karola iz Dobove. Oh, ko bi še k nam v Pišce prišla slična pisanka! Tudi dve bi sprejeli. Morda pa se nas kdo usmili! — Naš Fricl še vedno živi v Butalah. Piše, da se mu prav dobro godi, čeprav je zaposlen okrog stranišč. Tolaži ga pač misel, da tam okrog tudi milijo-

pozneje se je razvil iz pisarja in časnikarskega poročevalca v pisatelja povesti, po katerih je segel celi svet. Ko je umrl, je zapustil svojim otrokom precejšnje premoženje, ki je stalno raslo radi vedno novih izdaj njegovih književnih del. Še nekaj drugega je ostavil Charles Dickens svoji družini. Za svojo deco je z roko napisal »Življenje našega Gospoda«, katerega je končal leta 1849. Omenjeni rokopis je bil s posebno oporoko namenjen samo njegovim otrokom. Angležki založniki so znali za to dragoceno delo. Takoj po Dickensovi smrti so plačevali nabiralci rokopisov za posamezne vrste naj-

Pristovčanom so pobrali enostavno vse. Vzeli so jim 24 konj, 53 goved, 115 svinj, 47 panjev, slanine, klobas in svinjskega mesa za 70 gld., 460 korcev zrnja, sočivja ter moke, 4 štrtinjake vina, obleke, obutvi, vdelenih kož, platna ter druge robe za 280 gld., vozne sprave za 480 gld., sena in otave s tem vred, kar je zgorelo, 125 voz.

Na Cvenu so odgnali gospodarjem 50 konj, 76 goved in 100 svinj. Vzeli so 40 rojev, svinjskega mesa, slanine in zabele za 170 gld., 142 korcev zrnja, 11 veder (vedro = 56 l) vina, obleke, platna, blazin in preje za 360 gld., vozov in vozne sprave, orodja in pohištva za 387 gld.

Tudi čedni Cvengradič so oropali do golega in povzročili škode za 11.500 gld. Po popolnem izropanju so zažgali grad ter ga spremenili v pogorišče in razvaline.

Kakor po baš kar naštetih naseljih, po katerih smo za primer izrazili škodo v številkah, so ropale ter uničevale krucevske trume tudi v: Križevcih, Kjučarovcih, na Grabah, v Branšlavcih, Čezanjevcih in po vseh drugih vaseh.

Naropaneža plena ni mogla odnesti sama druhal. Prisilili so kmete, da so jim morali lastno imetje odpeljati v njihova taborišča.

Posamezni oddelki Krucev so se tudi spravili nad vinograde v hribih. Prihrumeli so celo v spodnje Slovenske gorice. Po gričih in dolinah je odmeval strahoten krik prebivalstva: »Bežite, bežite! Kruc pride, rebelija bo!«

Obupani ljudje so zakopali v vsej naglici, kar so posedali dragocenejšega in odbežali v smeri proti Mariboru, da si otmejo vsaj golo življenje.

Kruci niso samo ropali in požigali, temveč tudi ravnali grozovito z narodom. Nekateri so postrelili, druge so topli do smrti, zopet drugim so odsekali roke ali nogo, rezali so ušesa in nosove. Ženskam so trgali s teles obleko, jih onečlašali, počenjali z njimi vse mogoče grdobe in hudobe.

Baš kar na kratko nanizano je le površna ter slabotna slika onega gorja, ki je poplavljal Mursko polje v dobi krucevskih vpadov. Že iz omenjenega je razvidno več nego dovolj, da so bili bolj nego divje zverji podivjani Kruci dosti grozovitejši in manj prizanesljivi nego Turki.

ni rastejo. Saj je neki Amerikanec povedal, da je zato prinesel preko velike luže toliko cekinov, ker je opravljal dela, ki jih drugi niso hoteli. Toda Fricl nova boljša polovica se boji za njega, ker se v »Slovincu« navdušuje baje zanj Kurenčkova Nežka. Sicer je res lepo, da se je naš Fricl tako hitro v Butalah vživel in prikupil, a hočemo ga tudi nazaj imeti. Kurenčkova Nežka si naj le Frtavčkovega Gustlna privoščji, Fricl na pa pri miru pustji. Slišali smo tudi, da so v Butalah samo rejene »uradne osebe«, ki jih niti redukcija ni dosegla, čeprav so bili v nekem podjetju reducirani vsi mojstri in pomočniki, in so ostali v službi le »direktorji«, »generalni direktorji«, vajenci in dve »uradni osebi«. Ena namreč ne bi zmogla dela, da bi vsem »višjim« prinašala pecivo, pijačo; časopise in cigarete. In ker se Fricl nova boljša polovica boji, da ji Fricl postane v Butalah »uradna oseba« in ga več nazaj ne bo, da bi bil doma za palirja pri gradnji cest in stranišč, je brzojavila po njega. Radovedni smo le, če bo Fricl njen brzojav dobil, kajti v Butalah imajo le brezlični brzojavni urad, a mi le jezičnega. Upamo pa kljub temu, da pride Fricl kmalu domov poln učenosti in izkušenj. Kako se bo s tem vsem doma potavljaj, bomo takoj poročali, g. urednik.

Iz zagrebške torbe. Naj se tokrat spomnim na naše slovenske zadeve. Misijon smo končali z zavestjo, da je lepo uspel. Nekateri so bili kar do joka žalostni, da ga več ni, tako lepo je bilo. Je jih precej, ki niso zamudili prav nobenega od 24 govorov, vsem se je vtisnil spomin na te dneve prav v dno duše. Dolgi so bili nekateri govori, a kar pozabili smo ob besedi misijonarja Šavlja, da čas teče naprej. Navdušenje ob zaključku je bilo nepopisno in se je nabrala tolika množica naroda, da je bilo stotine in stotine ljudi še zunaj pri cerkvi, tako da je bil trg pred cerkvijo poln Marijinih pesmi, ki so spremljale slovesne litanije. Za veliko noč smo imeli prvič tudi rano mašo v cerkvi sv. Marije.

Znižane cene malim oglašom

namesto po Din 150, računamo v bodoče le Din 1.— za besedo, Davek 1 Din za oglas posebej. Kdor hoče šifro (to se pravi, da ne objavi svojega naslova, ampak hoče ponudbo na upravo lista), doplača še Din 5.0.

Po zgledu in receptu prve čete Krucev je besnela tudi druga, ki je pridrla 3. februarja 1704 v Središče. Presenečenih Središčanov se je lotila druhal z grožnjo. Zapretili so, da bodo do tal upepelili ves trg, prebivalce mučili in pomorili, ako ne bodo držali z njimi in jim ne bodo v pomoč pri ropanju. Hočeš — nočeš — moraš, Središčani so popustili ter so se udali banditom in šli z njimi.

Kruci so si privoščili najprej župnišče. Župnik Jernej Wenger je bil primoran, da je izročil 300 merikov zrnja in 14 polovnjakov vina. Plen so morali odpeljati Središčani v kucevski tabor. Komaj so bili tolovaji iz farovža, se je bal župnik ponovnega obiska. S pohištvo in preostalo malenkostjo živeža je nameraval prbežati v Ormož. Na cesti je hotela nesreča, da je srečal Kruce. Odvzeli so mu vse. Gnali so ga nazaj v Središče, vpricho njega so ogulili farovž do sten in še prazno zidovje so slednjič zažgali.

Ko so uničevali plameni župnišče, je planila druhal nad cerkev sv. Duha. Vse, kar je imelo v njej kako vrednost, kakor kelihe, ciborij, monštranco in druge dragocenosti, ker jih niso bili poskrili pravočasno, so Kruci pobrali, oltarje podrli in jih zažgali zunaj

Gospodarske zanimivosti.

Kje je denar? Poročila gospodarskih listov iz Švice poročajo, da so gotovi bogataši iz raznih držav znosili denarja v švicarske banke toliko, da ga zdaj tam leži za okrog 900 milijard dinarjev v blagajnah. Od tega denarja banke nočejo plačati nobenih obresti, ampak še zahtevajo odškodnino, da imajo ta denar shranjen. Sedaj pa se je začel v Švici pokret, ki zahteva, da banke ta denar pošljejo v države, od koder je prišel ter da se vsaki državi sporoči imena onih »zvestih državljanov«, ki skrivajo denar v Švici. Ker pa banke tej zahtevi nočejo ustreči, zahtevajo borci zoper to svetovno skopuštvo, da zavarovalnice odpovedo zavarovanje blagajn, v katerih je denar skrit. Kako se bo ta stvar razvila, smo zelo radovedni, sumimo pa, da se bo zgodilo po narodnem izreku: Vrana vrani oči ne izkljuje.

Trgovska pogajanja z Nemčijo se vršijo v Beogradu. Nekateri si delajo velike nade, pa ne bo tako, ker je te dni izšel v Nemčiji predlog, da se nakup v inozemstvu kaznuje kot — zločin!

Čehoslovaška kupuje tobak v Grčiji. Čehoslovaška, naša politična in slovanska zaveznica, je odločila, da kupi letos tobak v Grčiji in sicer namesto 530.000 kg kar 1.000.000 kg. Mi bomo pa svoj tobak kadili na zavezniško skupnost.

Novi hmeljski nasadi — prepovedani. Na Češkem skušajo rešiti krizo v hmeljarstvu na ta način, da so — prepovedali nove nasade hmelja.

Jugoslovanska trgovinska bilanca kaže tole sliko: Izvozili smo leta 1930 za 883 milijonov žive živine, leta 1933 le za 466 milijonov, sirovine in polizdelki leta 1930 za 2900 milijonov, leta 1933 pa le za 1366 milijonov. Uvozili smo gotovega blaga leta 1930 za 5060 milijonov, leta 1933 pa za 1949 milijonov. Izvoz kaže, da izvažamo polovico manj po denarni vrednosti, sicer pa komaj tretjino prejšnjega, večinoma manj vredne predmete in sirovine. Uvažamo pa samo gotove izdelke. Izvoz se mora preurediti tako, da bomo doma izdelovali in izdelke pošiljali v tujino, uvoz pa tako, da bomo uva-

žali sirovine in jih v domačih tovarnah predelavali.

Razveljavljene občinske volitve.

Hoče.

Upravno sodišče v Celju je izdalo pod štev. A 511-88-16 tole odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Hoče, okraj Maribor desni breg, se je v volilnem imeniku vpisani Franc Frangeš mlajši, posestnik v Sp. Hočah, dne 21. oktobra 1933, torej v odprtem roku osmih dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugotovi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volivnega odbora s tem, da se morajo po par. 50, odstavek 5, zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe vršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo imenovanega je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volivnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah za občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

Pritožitelj trdi med drugim tudi to, da je dal okrajni načelnik odstraniti iz volivnega lokala Novaka Antona, ki je bil predstavnik svoje liste, in to na pritožbo predsednika volivnega odbora, da moti imenovanj volitve s svojimi pripombami in zahtevami; da je krog 11.30 zasedla gruča 20 do 25 neznanih mladeničev pod vodstvom nekega Primca Filipa iz Orehove vasi dohode do volišča in izvajala nasilja nad volivci s tem, da je puščala na volišče samo volivce, ki so izjavili, da bodo glasovali za nasprotno Papežovo listo, in da so volivce, ki so kljub temu glasovali za Novakovo listo, pri odhodu z volišča napadali, in da je bilo radi tega postopanja 200 do 250 volivcem sploh onemogočeno, da bi volili, kar vse je odločilno vplivalo na izid volitev.

cerkve. V čisto oropan hram božji so nagnali svoje konje in spremenili tako svetišče v navaden hlev.

Iz Središča je zadišal Krucem sosednji Ormož. Mesto je bilo precej utrjeno, a so se ga le polastili hitro. Bili so namreč izvežbani v naskakovanju trdnjav. Ne samo, da so ropali, morili ter požigali po mestu, uspel jim je celo udar na grad. Graščaka Franca Petthe je presunil strah pred Kruci že pred njihovim prihodom tako, da se je ognil srečanju s pravočasnim begom v Ptuj. Plemeniti gospod je posedal precej gotovine ter drugih dragocenosti, česar ne bi bil rad kar meni in tebi nič zaupal pregledu tolovajev. Pred odhodom je zakopal svoj zaklad v gradu v trdni veri, da ga ne bodo iztaknili pri še tako skrbnem brskanju.

Madžarski tolpi ni bilo za gole grajske stene. Tako dolgo so iskali ter razkopavali po kleti, da so naleteli na dragocenosti in jih dvignili. V zahvalo za najdbo zaklada so razbili in uničili vse po sobah. Ni ostala nepoškodovana niti najmanjša reč. Grajske hleve in pristavo so požgali, iz kleti so odpeljali 100 štrtinjakov vina.

bolj poljudnega povestničarja zelo visoke cene. Te dni je umrl Dickensov zadnji sin Henrik, ki je bil po poklicu slaven sodnik. Z njegovo smrtjo je prenehala testamentarna določba glede rokopisa »Življenje naše Gospoda«. Henrikovim otrokom so ponujali angleški časopisi pravljčne denarne nagrade za prepustitev rokopisa rajnega starega očeta. Znani angleški časopis »Daily Mail« je plačal za rokopis, ki obsega 14 tisoč besed, 12 milijonov Din. Vsaka beseda pride na 800 Din. To je pač najvišja nagrada, katero je kedaj izplačal kak časopis za ponatis rokopisa.

(Dalje sledi.)

Glede odstranitve Novaka Antona iz volivnega lokala izvira že iz zapisnika o poslovanju volivnega odbora po končanem glasovanju, da je imenovanemu ob 13.15 naročil okr. načelnik Makar Milan, da takoj zapusti volišče in to na pritožbo predsednika volivnega odbora Mušič Antona. Ta je pod prisego izpovedal, da je bil Novak Anton odstranjen iz volivnega lokala zato, ker se je vmešaval v poslovanje volivnega odbora s tem, da je vedno, čeprav v primernem tonu, zahteval, da se zabeležijo nekatera dejstva v volivnem zapisniku. Tako je Novak n. pr. zahteval, da se vpiše v volivni zapisnik, da je neki Kovač Jernej dal neki drugi osebi na stranišču piti žganje, in da se zabeleži, da zunaj pred volivnim lokalom pretrepajo volivce.

Te zahteve Novaka Antona pa niso bile nikak razlog za njegovo odstranitev. Po par. 34 zakona o občinah imajo predstavniki kandidatnih list pravico, da prisostvujejo poslovanju volivnega odbora in da podajajo pripombe, ki se vpišejo na zahtevo v zapisnik. Po par. 15 banovinske volivne uredbe je predsednik volivnega odbora odgovoren za to, da se pri glasovanju vzdržujeta red in zakonitost na volišču. K volišču pa ne spada samo volivna soba, nego vse poslopje z morebitnim dvoriščem in neposredna bližina volišča (par. 21 banovinske volivne uredbe). Nepravilnosti, katerih zabeležbo je zahteval Novak Anton, so se dogodile na stranišču volivnega poslopja in v neposredni bližini tega poslopja, torej na krajih, ki spadajo k volišču. Novak Anton se je potemtakem s tem, da je zahteval vpis zgoraj navedenih dogodkov na volišču v zapisnik, le poslužil svoje v par. 34 zakona o občinah zajamčene pravice. Zato je bila njegova odstranitev iz volivnega lokala nezakonita.

O postopanju gruče 20 do 25 mladeničev so bili pri okrajnem sodišču v Mariboru kot prič zasllišani naslednji volivni upravičenci: Vohl Janez, Ekart Karel, Pehant Jožef, Juranovič Alojz, Vizar Rajmund, Vornik Ivan, Čurič Otmar, Vernik Franc, Krajtnar Karl, Lorber Jožef, Rečnik Ludovik, Serbec Jožef, Trstenjak Franc, Čerič Franc, Čerič Peter, Fric Hinko, Oblak Maks, Lorber Andrej in Legat Franc. Ti so pod prisego izpovedali, da so šli popoldne na volišče, da bi volili; da so jih pred voliščem ustavili neznan mladi ljudje, ki so jih vprašali, koga mislijo voliti; da jih ti mladeniči na odgovor, da hočejo voliti Novaka, odnosno, če so odklonili odgovor, niso pustili na volišče; da so priče večinoma ostale več ur pred voliščem in videle, da so navedeni mladeniči vpraševali in na negativen odgovor zavračali tudi druge volivce; in da je bilo 100 do 250 volivnih upravičencev, ki radi postopanja teh mladeničev niso mogli voliti.

Iz teh izpovedb izvira, da je bilo radi dejanj, kaznivih po par. 72 zakona o volitvah narodnih poslancev v zvezi s par. 52 zakona o občinah, onemogočeno mnogim volivcem, da uporabijo svojo volivno pravico. Glede števila zavrženih volivcev pa navajajo prič, da ni glasovalo 100 do 250 volivnih upravičencev. To število smatra upravno sodišče povsem za verjetno, ker izvira iz volivnih spisov, da je od 1023 volivnih upravičencev glasovalo 511, torej samo 50%, dočim je bila povprečna udeležba pri občinskih volitvah v dravski banovini 70—80%. Vsekakor pa smatra upravno sodišče na podstavi gornjih izpovedb za dokazano, da je bilo neupravičeno zavrženih najmanj toliko volivcev, kolikor znaša razlika med Novakovo in Papeževo kandidatno listo (55 glasov).

Proslavimo Don Boska — svetnika!

Poleg cerkvene proslave, ki je v mariborski stolnici v dneh 20., 21. in 22. aprila, se vrši tudi slavnostna proslava v nedeljo dne 22. aprila popoldne ob treh v dvorani Union v Mariboru.

SPORED: Uvod: Uvodna koračnica, orkester. Prolog. Slavnostni sprev, mešani in moški zbor z orkestrom. — Prvi del: Slavnostni govor: Franjo Žebot. — Drugi del: Don Boskovo delo, melodramatičen prizor v treh slikah. — Za odmor: V norišnico, vesela deklamacija. Čigav je Don Bosko, zborna deklamacija. Pustite male k meni, odlomek iz Evangelija. — Tretji del: Njegova pot, melodramatičen prizor v treh slikah.

Sodelujejo: Salezijanski gojenci iz Rakovnika pri Ljubljani (120 po številu) in mariborska vojaška godba.

Vstopnina: Sedeži po 6 do 15 Din, stojišča 3 Din, dijaška 2 Din. Predprodaja vstopni: Cirilova knjigarna na Aleksandrovi cesti 6.

Navedene nepravilnosti so torej imele odločen vpliv na izid volitev. Zato je moral upravno sodišče pritožbi ugoditi in volitve razveljaviti, ne da bi se bavilo z drugimi pritožnimi točkami, ki so podrejenega pomena.

Celje, dne 8. februarja 1934.

Strah pred starostjo.

Na milijone je v teh težkih časih na svetu ljudi, ki so zdravi, so v najlepših življenjskih letih, pa stradajo in odmirajo v brezposelnosti. A v mladem in zdravem človeku je veselje do življenja in mnogo podjetnosti. Na ta ali oni način se pretolče do skorje kruha. Strahotna pa je pomisel na stara leta. Če te starost dohiti v pomanjkanju, boš v napotje ljudem, ki bodo želeli le se te čimpreje znebiti.

Zato je tako zelo upravičen klic po obveznem starostnem zavarovanju. A ta klic je pri nas že mnogo mnogo let le pobožna želja dobrohotečih. Zato pa naša domača Vzajemna zavarovalnica že leta in leta v dejanju kaže svoje razumevanje za pravilno oskrbo v starosti in v trenutkih največjih potreb s tem, da ima zavarovano veliko število naših ljudi za življenje. Obrni se na njenega najbližjega zastopnika ali pa naravnost na centralo v Ljubljano, da se prepričaš o koristnosti in o pogojih takega zavarovanja.

Pridelujmo kvalitetno sadje!

Kdaj škropimo, da bo uspeh zagotovljen?

Po lanskim slabim letom se nam obeta letos izredno dobro sadno leto. Sadja pa ne bo dosti samo pri nas, tudi v inozemstvu kaže sadna letina dobro. Gledati moramo zato na to, da bomo pridelali tudi po kakovosti prvovrstno kadje. Le tako bomo mogli sadje sploh prodati, mogli bomo prodajati celo po ugodnih cenah; le prvovrstno sadje bo imelo vselej svojo veljavo.

Za dosego kakovosti pri sadju pa je neobhodno potrebno škropljenje.

Pravi sadjarji so škropili sadno drevje že pozimi ali v rani spomladi s 3odstotno raztopino solbara ali s karbolinejem.

Samo to škropljenje pa še ne zadostuje, da bi pridelali kvalitetno sadje, šele pomladansko in poletno škropljenje daje zdrav in čist pridelek. Škropljenje pred cvetjem je namenjeno gosenicam malega zimskega pedica, raznim sukačem, ki objedajo brstje in lističe, ko se komaj razvijajo. To škropljenje je prav

posebno važno še za to, ker zatira že v prvih začetkih glivico, ki povzroča škrlup. Ne zamudite zato prvega škropljenja s ¼—1% raztopino nosprasa ali nosprasa!

Takoj, ko odpadejo cvetni lističi (cvetni vecnec) — do takrat je drevo obvarovano še od prvega škropljenja — je zarodek sadja v nevarnosti pred zavijačevo ličinko, ki se navadno skozi muho zavrti v plod. Treba je torej to mesto zavarovati z novim škropljenjem, ki naj bo opravljeno, preden se čašni lističi zapro, ker sicer uspeh ni popoln.

Škropljenje s ¼—1% raztopino nosprasa ali nosprasa obvaruje obenem mlade liste in mlade plodove pred škrlupom. To škropljenje po cvetju je glavno škropljenje in ne sme izostati pod nobenim pogojem. Tudi, če bi pravi trenutek zamudili, je vendarle še vedno bolje, da škropimo nekoliko prepozno, kakor pa da bi škropljenje sploh opustili.

Proti plesni na jablanah, na breskvah itd. škropimo z 1% raztopino solbara, ki učinkuje tudi proti škrlupu in drugim glivičastim boleznim. Razen tega zatiramo s solbarom kovzavost na hruškah in gosenice kosmuljine grizlice, kakor tudi kodravost na vinski trti.

Pri škropljenju z nosprasom ali nosprasitom se priporoča nosprasis predvsem za male posestnike in za posestnike sadnih vrtoč, ker je ta znatno dražji od nosprasa.

Sedaj je tudi najugodnejši čas za ovijanje lepljivih pasov, ki zabranijo mravljam — te prinašajo na drevje uši — in drugim žuželkam dostop na drevje. Pri nas so se posebno izkazali pasovi arbecol; tem je tudi cena v zadnjem času znatno padla, tako da je postala njih uporaba rentabilna, med tem ko so bili prej predragi.

(Opozarjamo na današnji inserat o nabavi nosprasa!)

Sredstva proti sadnim škodljivcem naročajte pri d. z. o. z. »Agako« v Celju in pri pooblaščenih te družbe.

Romarski odbor K. A.

priredi sledeči romanji:

1. V Marijino Celje z avtobusom, 2 dni, dne 14. in dne 15. maja, vožnja, hrana in stanovanje za osebo 370 Din.

2. K Gospej Sveti nad Celovcem, vožnja s celotno hrano, en dan, 260 Din.

V teh cenah je zapopaden tudi skupni potni list in vizum.

Priglasiti se je treba najpozneje do dne 25. aprila t. l. na: Romarski odbor KA, Maribor, Aleksandrova cesta 6 I, ali pa na: Tajništvo KA v Mariboru, Slomškov trg.

Poslednje vesti.

Novice.

Obsodba komunistov. Pred velikim senatom okrožnega sodišča v Celju se je vršila od 3. do 6. aprila t. l. tajna razprava proti 22 osebami radi komunistične propagande, razširjanja komunističnih letakov in organiziranja komunističnih celic. Sodba je bila razglašena dne 9. aprila. Štiri obtoženci so bili oproščeni, 9 jih je obsojenih na strogi zapor, 9 pa na robljo.

Smrt znanega davčnega upravitelja v poklju. V Ljubljani je umrl znani v pokojeni in dolgoletni davčni upravitelj v Celju in posestnik v Žalcu g. Franc Žuža. Rajni je bil blaga duša, zaveden Slovenec in pravi krščanski mož. Pokojnemu svetila večna luč, preostalim naše sožalje!

Smrt po nesreči. V Bohovi pri Hočah se je zgodila dne 9. aprila smrtna nesreča vsled nepredvidnega ravnanja z orožjem. 23letna Justina Kozelj iz Bohove je prišla na obisk k družini pokojnega učitelja Tušaka. Na poslušanje radija sta jo povabila 19letni Tušakov sin Dušan in njegov prijatelj. Med poslušanjem godbe je razkazoval Dušan prijatelju pištolo, ki je bila slučajno nabita, se je sprožila po nesreči in zadela smrtno Kozeljevo.

Posestnik pogorel. V Podložu pri Ptujski gorji je pogorel posestnik Martin Godkovič. Zgorela sta s slamo krita hiša, gospodarsko poslopje, hišna oprema, poljski pridelki in krma.

Prireditve in dopisi.

Podružnica Sv. Jurij ob južni žel. Sadjarskega in vrtnarskega društva priredi v nedeljo dne 15. aprila t. l., ob 8. uri zjutraj v osn. šoli predavanje o vrtnarstvu.

Prosvetno društvo v Makolah priredi v nedeljo dne 15. t. m., ob 15. uri v posojilniški dvorani v Makolah igro »Koroški tihotapci« v 4 dejanjih. Prijatelji poštene zabave vabljeni v obilnem številu!

Iz zagrebške torbe. To pot najdete v tej zagrebški torbi celo Glasbeno Matico iz Ljubljane. Ni to malenkost. Takole 200 pevcev, pravijo da najboljših. Pa smo rekli, zakaj ne bi enkrat v Zagrebu malo zapeli, oni so si pa tudi tega zaželeli in res jih bomo čuli v nedeljo dne 15. aprila, ob šestih zvečer, ko bodo priredili v zagrebški stolnici cerkven koncert. No, sicer bodo zapeli po latinsko, mi bi jih pač rajše po slovensko slišali, pa če že ne bodo po naše zapeli, pa nam bodo vsaj nekaj slovenskega ozračja in vonja prinesli s seboj, tako da bomo že malo posluhnili, kako znajo, in upamo, da bo prav lepo. Monsignor Janez Barle bo imel ob tej priliki govor v stolnici. V soboto zvečer bodo pa isti pevci tudi po slovensko zapeli v glasbenem zavodu, kjer bodo priredili »Lajovčev koncert«. — Zagrebški velesojem je pred vrati. Vršni se konec tega meseca. Znižana železnica, znižan tramvaj, teatrov in cirkusov vsake sorte. Kar pečeno piško v torbo, kruh je v Zagrebu poceni, pa se bomo videli. Zagrebški listi pišejo, da ne bode nikomur žal, kdor bo prišel tedaj malo pogledat. Pa pravi še »Kranjec« iz zagrebške torbe: če imaš kaj posla v Zagrebu, pa si ga pridi ogledat! — Kaj pa drugače v Zagrebu? Te dni nas je burja malo prevetrila, so videle ženske, da klobuk ni vedno za dobiček! Kar pograbila ga ji je burja, pa ni imela težkega dela, ker imajo sedaj klobučke ali kape kar samo na uho prislono. Je pa »gospodična« imela zato večji opravke, da ga je zopet ujela, k sreči so nekatere jako dobre tekačice, posebno sedaj, ko imajo vsi in vse v mislih tekal-

no tekmo, ki se vrši v Zagrebu, pa se bojijo Hrvatje, da bodo »Kranjci« odnesli odlike. Da, burjo smo imeli, pa solnca tudi, tako da je bilo veselje in pomlad je že kar razpela zeleno streho vsepovsod. Vsakovrstnih solat in motovilcev, kuharice in prirodoslovci se na vse to dobro razumejo, vse se dobi na trgu, jaz sem pa videl, da je jabolka začelo kar zmanjkovati, na žalost. Po 6 Din kilogram se že komaj dobe. So pomaranče ceneje. In jajca! Nič več ne veljajo za pirhe. Nič niso dražja kot čebula, ki je za 3 dinarje hrvaški cent.

Razbor pri Slovenjgradcu. Spominjamo se nazaj na prejšnja leta, kako je bilo poprej tu veselo, kako smo veselo obhajali vsako leto alelujo. Pokanje topičev, kojih glas se je z naših hribov razlegal daleč v dolino, je oznanjevalo vstajenje Kristusovo. Sedaj pa je bilo tako, kakor da bi obhajali praznik smrti, pa ne vstajenja. Poslovil se je od nas dobri župnik g. Karol Lamperl, ki je odšel k Sv. Lenartu nad Laškim.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklaci, Poslane, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamk za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Kovaško orodje kompletno, je poceni na prodaj pri Franču Mlakar v Lesični pri Pilštanju. 384

Birmanci, botri! Klobuke kupite najboljše in najcenejše pri Antonu Filipančiču v Mariboru, Vetrinjska ulica 6. 377

Lepo posestvo blizu Maribora v ravnini z inventarjem, vrednost 350.000 Din, se prodaja za 230.000 Din. ev. knjizice Spodnještajerske ali mestne hranilnice v Mariboru. Naslov: Jozefa Flakus, Pekre 43, p. Limbuš. 387

Singer šivalni stroj za šiviljo in za krojača prodaja poceni z garancijo mehanik Draksler, Maribor, Vetrinjska ulica 11. 388

Priporočamo Vam, da kupujete blago za birmance, kakor tudi vse druge potrebščine pri tvrdki Franjo Klanjšek v Mariboru, Glavni trg. 380

Posestvo se prodaja v Spodnjem Velovlaku pri Ptujju, obstoječe iz stanovanjske hiše z dvema stanovanjema, gospodarskega poslopja in 14 oralov posestva (eventualno se odda tudi manj oralov pri hiši). Razven tega se prodajo tudi posamezne parcele, kakor njive, travniki in gozdovi. Pojasnila daje: Al. Brenčič, posestnik in trgovec, Ptuj.

Kdor primerja kvaliteto in solidno domače delo, kupuje **KARO** čevlje 277
Maribor, Gosposka ulica 13.

Za hranilno knjigo posojilnice v Konjicah vzamem: vino, sadjevec, koruzo, plemensko kravo. Poštno-ležeče Zreče 100. 378

Zanesljivo kaljiva semena, garantirane kose, vsakovrstno špecerijsko blago, kuhinjsko posodo, kupite prav ugodno pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg 14 — Gubčeva ulica 2. — Še vedno zamenjam za bučnice bučno olje.

Travniki 6 oralov se prodaja pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Naslov v upravi lista. 374

Dva krepka fanta 10 in 12 let se oddata za svoje ali za pastirje. Pojasnila daje občinski urad Limbuš. 386

Vabilo na občni zbor Hranilnice in posojilnice v Sv. Štefanu pri Šmarju, ki se vrši dne 6. majnika 1934, ob 15. uri pri g. Ivanu Esih v Sv. Štefanu. Spored: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Delna volitev načelstva. 3. Računski zaključek za leto 1933. 4. Slučajnosti. 388

Okrajna posojilnica v Ljutomeru, r. z. z. n. z. vabi svoje člane k 62. rednemu občnemu zboru, ki se vrši v nedeljo dne 22. aprila 1934, ob pol 9. uri v Okrajni posojilnici. — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1933. 3. Slučajnosti. 376

Sadjarji!

Letos bo sadno leto ugodno. Ako hočete lepo, zdravo sadje, škropite jabolane pravočasno proti škrlupu in zavijaču s splošno znanim sredstvom 382

Nosprasen

Zavarujte drevesa proti mravljam z lepljivimi pasovi od

Arbokol-a

Dobi se pri sledečih tvrdkah:

»Agako«, d. z. o. z. v Celju, drogerija Poberaj v Ptujju, Kemindustrija v Mariboru in Kmetijska družba v Mariboru in v Celju.

Javna zahvala.

»KARITAS«, Maribor, Orožnova ulica št. 8, mi je točno izplačala celo zavarovano vsoto po rajni tašči, za kar se ji iz svoje volje javno zahvaljujem. Prepričan sem se, da je zavarovanje »Karitas« pošteno in popolnoma varno ter zato vredno priporočila. 381

Limbuš pri Mariboru, 7. aprila 1934.
Kermat Ivan s. r.

Manufakturna trgovina
Mirko Feldin, Maribor
se je preselila na 379
Aleksandrovo cesto št. 13

Direktno iz tvornice, odnosno tvorniškega skladišča, dobite::

violine od Din 69.—, gitare od Din 138.—, mandoline od Din 95.—, tambure od Din 65.—, harmonike od Din 69.—, gramofone od Din 456.—. Zahtevajte brezplačen cenik. 375

Meinel & Herold, Maribor,
štev. 106.

Brezplačen pouk v igranju.

Hiša, dvojno stanovanje, gospodarsko poslopje, električna razsvetljava, vrt, studenec, pol ure od mesta. se proti gotovini takoj prodaja. Poizve se na Pobrežju pri Mariboru, Aleksandrova cesta 42, pri pokopališču. 373

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Pred nakupom

Blaga ali izgotovljenih obleke in oblek, svilenih robcev, klobukov, nogavic, čevljev in drugih potrebnih stvari za **birmo**, ne preišlujate, kje si bode vse to nabavili, temveč pojdite ali pišite po vzorce in cenik od 213

TRGOVSKI · DOM
Sternecki
TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK

Kateri Vam nudi vse gornje predmete v veliki izbiri, po nizkih cenah in v dobri kakovosti. Obleke se izdelajo v lastni tovarni po meri v dveh do treh dneh.

Zelite kaj prodati?

Imamo tedensko gotovo 100.000 čitateljev, med temi je Vaš kupec! Pošljite mali oglas, da ga najdete!

Zopet volitve!

Kam gremo po spomladansko blago? Odločitev je lahka!

Vsi v veletrgovino z manufakturnim blagom

Franc Dobovičnik, Celje,
Gosposka ulica 15. 157

tam se prodaja vedno po najugodnejših cenah
fabriško platno ena širina že od Din 4.— nap.
fabriško platno dvoj. šir. že od Din 13.— nap.
bele platno ena širina že od Din 6.— nap.
oksford za delav. srajce že od Din 6.— nap.
svileni robci že od Din 20.— nap.
oksford srajce za delavce že od Din 20.— nap.
bele srajce z bel. svil. efekt. prs. Din 24.— nap.
moške gate iz molinosa že od Din 12.— nap.
sukno v raznih vzorcih 140 cm šir. že od Din 28.— nap.

Posebno velika izbira blaga za birmance!

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!

Ker ima lastno tovarno za očeje »Koutrec«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! — Prosti ogled vseh zalog! — Vljudna postrežba! — Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Najstarejše kronične rane sigurno in hitro zaceli

'FITONIN' zdravilo za stare zapuščene rane kar je dokazano po naših zdravnikih ter zdravstvenih institucijah.

Bili so slučajji, da so rane, že 20 let stare, z uporabo Fitonina zacelile prej kakor v enem mesecu.

Steklenica 20 Din v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici 50 Din.

Poučno knjižico št. 18 pošlje brezplačno Fitonin dr. z o. z., Zagreb I-78.

323 Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1933.

Lepe obleke

za otroke:

od Din 60.— naprej

za moške:

od Din 140.— do 790.—

klobuki

za moške Din 39.—, 48.— itd. 144

Velika izbira čevljev, perila itd. pri

Jakob Lah
Maribor, Gl. trg 2

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Čitateljem v pouk in zabavo.

Največji tihotapec z opijem prijet.

Pred nekaj tedni so objavili francoski časopisi sledečo vest: »Marij Aranci, največji tihotapec z opojnimistrupi, je bil aretiran v mestu Marseillu. Zaplenili so 3 tone opija (3000 kg), katerega je pripeljala ladja iz Carigrada. Aranci je vse priznal, noče pa izdati svojih pomagačev.«

Policijski predstojniki v Londonu, v Hamburgu ter v Njujorku so se gotovo od srca oddahnili, ko so prejeli zgoraj navedeno brzojavko. Tihotapca Arancija so zasledovali že dolgo in bi se ga bili skoraj polastili leta 1931. A mu je uspelo, da se je odtegnil policiji. Cela zadeva ga je tedaj stala 1000 kg opija. Paroplovna družba, ki je naložila nevede nevarni tovor, je plačala državni oblasti neverjetno visoko carino, vendar Aranci je bil rešen.

Od leta 1931 naprej se Aranci ni več skrival. Ravno nasprotno! V južnofrancoskem obmorskem mestu Marseille je vršil povsem pošteno obrt. Bil je lastnik kavarne ter dober družinski oče. Svoji ženi je pomagal pri umivanju posode in le enkrat na teden sta obiskovala kino. Vsako leto se je pomnožilo njegovo premoženje v banki za 1 milijon, katerega gotovo ni zaslužil s točenjem črne kave.

Njegov najbolj dobičkanosni poklic je bilo tihotapstvo z opijem. Kot mož praktičnega razuma je takoj pogruntal pravi način. Čisto sigurno pridejo policiji v roke majhni tihotapci opojnihstrupov, ki prodajajo prepovedano blago po kavarnah v nalivnih peresih.

Aranci se je vrgel na šverc v velikem. Po nekaterih neuspehih ter po večletnem zaporu se je izvežbal v tihotapskem poslu toliko, da ga slobodno imenujemo lahko kralja vseh švercarjev na svetu.

Oktobra minulega leta je zvedel policijski predstojnik v Marseille, da je najel Aranci ob robu mesta vilo. To dejstvo je pomenilo nekaj izrednega in nadzorstvo nad njim so podvojili.

Lepega dne je prejela policija iz Saint Nazaire brzojavno ovadbo. V brzojavki je bilo navedeno, da ima pred nekaj dnevi v Marseille dospeli parnik »Alfred de Mussét« za Arancija 3 tone opija.

Aranci niti slutil ni o kaki ovadbi. Krog polnoči je šel počasi proti luki mesta Marseille. Med potjo je srečal svojega tovariša Ruggerina, tretji Calixti je pazil na izkrcani opij: 17 zabojev in 21 vreč. Cela zaloga je bila pokrita z mornarskim platnom. Avtomobil je že bil pripravljen. Pričeli so z nakladanjem zabojev. Naenkrat se je pojavila iz teme postava in kriknila: »Pozor!« Na drugem koncu pomola že stojijo policisti. Nekoga čakajo . . .

Aranci je dal znamenje za odhod. — Preostale zaboje in vreče so pokrili skrbno s plahto. Neovirano je pripeljal z avtomobilom iz luke in se je bližal s tovorom svoji vili. Takoj so raztovorili zaboje in vreče v klet in odbrzeli nazaj

proti pristanišču po ostalo. Tihotapci so naložili zadnjih 17 zabojev in so jih hoteli odpeljati. Njihov izvidnik jim je javil: »Pozor, policija je zaprla Lijonsko ulico!«

Aranci je razumel takoj kratko obvestilo in se je hitro odločil. Par korakov od tamkaj je bila prazna garaža, v kateri je bilo nekaj praznih vreč. Zatekel se je v garažo in zaspal v njej s tovariši in pomagači.

Med tem je pretaknila policija celo pristanišče. Kedo je speljal stražnike na napačno sled, je še danes nepojasnjeno. Drugo jutro je spravil Aranci preostanek dragocenega blaga v svojo vilo.

Drugi dan zatem je naenkrat obkoličila oblast vilo. Policisti so bili našemljeni kot elektrotehnični delavci, ki so popravljali napeljavo krog vile. Ob 4. uri popoldne je že potrkal policijski nadzornik na vrata vile.

Aranci je dobro vedel, kaj da pomeni trkanje. Hušnil je iz kleti in se je pojavil med vežnimi vrati. Par trenutkov je mislil na odpor. Ko je že bil na cilju, bi se naj pustil prijeti? A vendar je odpahnil vrata.

»Dobro ste opravili«, je rekel nadzorniku. Mirno se je pustil vkleniti. Dve uri pozneje sta bila prijeta tudi njegova tihotapska tovariša Calixti in Ruggeri.

Odkar je izbruhnil boj proti trgovanju z opojnimistrupi, se ni posrečil do slučaja Aranci nobeden uspešnejši lov. V tem slučaju zaplenjena količina prepovedanega strupa je zadostna, da krije enoletno zdravniško potrebo opija na celem svetu. Aranci je plačal za to prepovedano blago 800.000 frankov in v njujorški luki bi bilo vrgla 4kratni dobiček. Sedaj ima profit od zaplembe policija, ki bo prejela 40odstotno nagrado od tržne cene.

Aranci in njegova dva tovariša se protivijo vsaki izpovedi.

Nekaj o stradanju živali.

Kolikokrat vidimo ter čitamo, da se ljudje ponašajo z umetnostjo stradanja, ki je seve nekaj prostovoljnega. V živalstvu tudi naletimo na stradalne umetnike, ki v tem oziru znatno prekašajo človeškega konkurenta.

Zastavonoša v stradanju bi naj bila kobilica. Seveda ne moremo imenovati kobilice stradalnega umetnika, kajti čas, v katerem je žival brez hrane, odpade pri tej žuželki na dobo razvoja, ki traja 7 let.

Znana je pa golazen, ki prenese neverjetno dolgo stradanje v dobi pomanjkanja prehrane. Kače pričnejo tolikokrat v ujetništvu z gladovno stavko. Znan je slučaj, ko je boa-kača, ujeta v Parizu, odklanjala 4 leta vsako hrano in je tudi poginila vsled stradanja. — Drug enak slučaj se je zgodil v živalskem vrtu v Londonu. Tamkaj se je tudi oprijela orjaška kača gladovne stavke, v kateri je vztrajala 18 mesecev.

Naenkrat pa je prenehala s stavko in je pojedla toliko, da se je vse čudilo.

Afriški polž prebije dve leti in še več brez hrane. Zamorcem je stradalna umetnost polža zelo dobrodošla. Če se odpravijo na daljše lovske pohode, s katerih se ne morejo kmalu vrniti v naselbine, vzamejo seboj cele zavoje polžev, ki imajo to dobro lastnost, da tvorijo brez lastne hrane vedno svežo hrano za človeka.

Ribe po rekah Sibirije zmrznejo v ledu tako, da ne dajajo nobenega znaka kakega življenja. Kakor hitro pa nastane južno vreme, se led začne taliti od tal proti vrhu in tedaj zopet oživijo ribe.

Zamrznjenje rib uporabljajo praktično. Žive ribe spustijo v vodo, katero na umeten način ohlajajo stopinjo za stopinjo, dokler ne postane voda z ribami vred velik kos leda. Na ta način je omogočen prevoz rib v živem stanju. Ako na umeten način zamrznjene ribe odtalimo, oživijo. Zamrznjenost v ledu, ki traja večkrat cele mesece, ribam prav nič ne škoduje in ne ogroža njihovega življenja.

Največjo in najhitrejšo podmornico

»Surcouf« so spustili v morje Francozi. Podmornica bo nastopila čez dve meseca potovanje okoli sveta. Najnovjši podvodni orjak je dolg 110 m, širok 13 m in njegova prostornina znaša 3000 ton. Nad vodo bo vozil z brzino 20 vozlov, pod vodo 11 vozlov. Za pogon služijo podmornici Dieselovi motorji. Opremljena je s 14 cevmi za izstreljevanje torpedov in povrh še poseda 4 topove po 5.5 cm in ima svoje lastno letalo. Podmornica je zgrajena tako močno, da ji ne morejo škodovati ne letalske bombe in ne lažje topovske granate.

Izbruh ognjenika. Na severnem otoku Islandija je začel bruhati ognjenik Skeidar Jökul, ki leži 250 km od glavnega mesta Rejkjavik in je popolnoma med ledeniki, ki so pokriti s 200 do 300 m debelim večnim ledom. Zadnji izbruh je bil leta 1922. Pri tokratnem bluvanju je dosegel steber dima, ki se dviga iz žrela, 16 km višine. Vročina izbljuvane pare znaša 1000 stopinj C in pepelnati dež je pokril več naselbin. Reka Skeidar je izstopila vsled vročih dotokov 10 km čez strugo. Okolica ognjenika je redko obljudena. Ob bližajoče se nevarnosti prebivalstvo zapusti svoja bivališča in se izseli za čas nevarnosti.

Ali si že obnovil

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—

polletno Din 16.—

četrtletno Din 9.—

Organist se sprejme v službo v Zabukovju pri Sevnici. 372

Majer s tremi ljudmi se takoj sprejme. Naslov Košaki 39, pošta Maribor. 367

Za birmo!

Vam priporočamo lepo svilo od Din 10.— do Din 100.— meter v najlepših barvah. Izdelujemo tudi najlepše obleke za male in velike 373

Trgovski dom
Maribor, Aleksandrova c. 25

Zahvala.

Za hitro izplačilo cele posmrtnine, ki sem jo prejel od »KARITAS«, Maribor, Orožnova ulica 8, po rajni materi, se izkreno zahvaljujem in zavarovalnico vsakomur zelo priporočam, ker sem se pričel, da posluje nad vse vestno in pošteno. 371

Studenci pri Mariboru, 3. aprila 1934.
Štefančič Franc s. r.

Sirite „Slov. gospodarja“!

Moške obleke

vseh kvalitet in fazon Vam poceni nuđi

TRGOVSKI · DOM
Sternecki
TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK
Celje št. 24.

Din 220.— obleke iz ševjota
Din 460.— obleke iz meltona
Din 620.— obleke iz kamgarna
Din 375.— sportne obleke
Din 100.— sportni jopiči
Din 170.— veterne jope
Din 80.—, 100.—, 120.— fantovske obleke.

Zahtevajte cenik in vzorce, kateri se Vam pošljejo brezplačno. Obleke po meri se izdelajo v dveh dneh. 113

Staro železnino, litino, vsakovrstne kovine, rabljene stroje in cevi kupuje in prodaja: Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. 281

Oglasujte v „Slov. gospodarju“!

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih

.. .. obrestnje najboljše.

Denar je pri njej naložen po

.. .. polnoma varno.

Za hranilne vloge jamči poleg re-

zerv in hiš nad 5000 članov-po-

sestnikov z vsem svojim pre-

.. .. moženjem!

Družba sv. Mohorja

Pred 80 leti je ustanovil škof Slomšek našo Družbo, potrdil jo je papež Pij IX. in obdaroval z odpustki.

Te dni bo zaključila Družba sv. Mohorja nabiranje udov za tekoče leto. Vsak član bo dobil letos jeseni

5 knjig za 20 dinarjev:

- 1. Koledar za leto 1935** v krasni, novi opremi. Vseboval bo članke najrazličnejše vsebine, ki so jih spisali priznani strokovnjaki. Za naše gospodarje in gospodinje je to prevažna knjiga.
- 2. Zgodovina slovenskega naroda** (spisal dr. Josip Mal) bo opisovala revolucijsko leto svobode 1848. Pri-povedovala nam bo o naših narodnih stražah, društvih in časopisju. Knjiga bo bogato ilustrirana in jo mora imeti vsaka slovenska hiša.
- 3. Graničarji.** (Spisal Bogomir Magajna.) Pisatelj nas s to povestjo seznanja z novim svetom — svetom obmejnih straž. Prav gotovo bo ta knjiga vsakega zanimala, saj je pisana živo, občutno in skoz in skoz zanimivo.
- 4. Stiški svobodnjak** — Slovenskih večernic 87. zvezek. (Spisal Ivan Zorec.) Tudi ta povest bo ugajala vsem našim članom, saj je vzeta iz življenja naših dolenjskih rojakov. Opisuje borbe zoper samopašne graščake, boje s Turki in razgrinja velike zasluge stiških menihov za naš narod. Knjiga je spisana pre-prosto in prikupljivo.
- 5. Anton Martin Slomšek — služabnik božji.** (Spisal dr. Franc Kovačič.) Dolžnost vsakega Slovenca je, da prečita to delo, ki nas seznanja z našim velikim škofom, katerega bomo gotovo še častili na naših oltar-jih. Slovenci smo lahko ponosni na našega rojaka iz Ponikve, ki ga je Bog povzdignil na škofovski pre-stol. Ta knjiga nam bo šele povedala, kak mož je bil naš veliki Slomšek. 370

Vsak naročnik „Slovenskega gospodarja“ mora tudi biti naš ud. - Zato: kdor se še ni vpisal v našo družbo, naj stori to čimprej in naj se zglesi pri svojem g. župniku.

Knjige za doplačilo:

- 1. Življenje svetnikov** (224 strani). Kdor je bil že prejšnja leta naš ud, mora to knjigo na vsak način naročiti, da bo imel celotno delo. Broširana stane Din 15.—
- 2. Slovenski pregovori, reki in prilike.** To edinstveno sloven-sko knjigo vsakomur priporočamo, saj vsebuje to delo ma-lone vse slovenske pregovore in bo društvenim predavate-ljem, pa tudi vsakemu posamezniku zelo dobrodošla. Broš. Din 21.—, vez. Din 30.—
- 3. Pastir z belo ptico.** Ta knjiga je namenjena naši mladini, ki jo bo gotovo s pridom prebirala. Pravljičico krasi mnogo slik. Stane broširana Din 12.—, vezana Din 21.—
- 4. Hlačkova sestra.** Francoski roman, ki je nadaljevanje romana »Moj mali Hlaček«. Slovenski prevod bo naši jay-nosti gotovo dobrodošel, saj je francoski original prištet k najboljšim delom svetovne literature. Stane broš. Din 18.—, vez. Din 27.—

Te štiri knjige lahko naročite pri poverjeniku, ko se vpi-šete v našo družbo.

Naše nove knjige:

Mesec majnik se bliža in za ta mesec smo Vam neka-j posebno lepega pripravili. Izdali bomo **Šmarnice**, ki jih je napisal župnik v Podčetrtku g. Andrej Pirc. Namenjene so

posebno kmetiškemu ljudstvu, našim gospodarjem in gospo-dinjam, fantom in dekletom. Naročite knjigo takoj, da jo boste pravočasno dobili. Pisatelj razpravlja o važnih vpra-sanjih, ki so za današnje čase posebno primerna. Knjiga stane z rdečo obrezo Din 20.—, z zlato Din 30.—. (Za neude Din 28.—, oziroma Din 40.)

Veliko filozofično delo pa je **Knjiga o Bogu**, ki jo je spisal univerzitetni profesor dr. France Veber. Kdor ne verjame, da se more združiti prava izobrazba z znanstveno miselnostjo, naj naroči to knjigo. = Stane v platno vezana Din 93.—, broširana Din 81.—. (Za neude Din 124.—, oziroma Din 108.)

Našim odrom priporočamo kmečko žaloigro **Užitkarji**, ki jo je spisal Alojzij Remec. To pretresljivo dramo so vprizar-jali največji slovenski odri, gotovo pa jo bodo tudi podežel-ski odri s pridom igrali. Broširan izvod te knjige stane Din 6.—, vezan v platno Din 12.—. (Za neude Din 8.—, ozi-roma Din 16.—.)

Majnik poje je zbirka štirih Marijinih pesmi za mešani zbor z orglami, ki so posebno primerne za šmarnice. Zložil jo je dr. Fr. Ks. Lukman. Naročajte to zbirko za šmarnično petje. Partitura s spremljevanjem orgel stane za člane Družbe sv. Mohorja Din 9.— (za neude Din 12.—), vsi štirje glasovi brez spremljevanja orgel Din 3.— (za neude Din 4.—).

Vse knjige iz naše založbe lahko naročate po dopisnici naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju